

KELEIVIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje \$3.00
Pietų Amerikoje 3.00
Kanadoje 3.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER - - - - - LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Represents over 75,000 Lithuanians in
New England and about 1,000,000
in the United States
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 30

"Keleivis" Telefonas:
SO 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., LIEPOS (JULY) 25, 1951

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Atakiro Numeris
Kaina 7 Centai

46 METAI

Korejos Derybos Užsikirto Dėl Kariuomenės Ištraukimo

Derybos Atnaujinamos Ši Trečiądienį iš Ryto; Bolševikai Sako, Kariuomenės Ištraukimas "Esminis Dalykas"; Karo Fronte Veiksmai Sulėtinti; Bolševikai Stiprina Savo Pozicijas

Praeitą savaitę JT jėgų ir bolševikų delegatai Kaesong mieste derėjosi dėl "darbų tvarkos", kurią delegacijos turės apsvarstyti paliaubų derybose. Bolševikai pareikalavo, kad "darbų tvarką" būtų įrašyta "ištraukimas svetimų kariuomenės iš Korejos." JT jėgų delegatai nesutiko to klausimo svarstyti, nes tai yra politinis klausimas, kurį turės spręsti suinteresuotos valstybės po karo paliaubų padarymo, kada bus sprendžiamas Korejos likimas. Bolševikai užsispyrė ir derybos buvo pertrauktos.

Amerikos vyriausybė per valstybės departamentą pasisakė remianti JT delegacijos nusistatymą, nes kariuomenės ištraukimas iš Korejos bus galima padaryti tik tada, kada bus susitarta dėl Korejos tvarkymo, o ne dabar kol tebeina derybos dėl karo paliaubų. Bolševikai per savo radio stotis Pyongyange ir Pekine sako, kad kariuomenės ištraukimas yra "esminis klausimas" ir jie reikalauja jį svarstyti. Jei trečiądienio derybose bolševikai bandys tą klausimą įrašyti į darbų tvarką, derybos vėl užsikirs, nes JT jėgų delegatai nemano to klausimo svarstyti paliaubų derybose.

Korejos paliaubų derybos yra "kantrybės bandymas." Jei bolševikai ir nori ten taikos, tai jie visvien branginasi ir derisi lyg nenorėdami. Tuo tarpu bolševikai stiprina savo pozicijas fronte ir nežiuri karą aviacijos bombardavimų jį dabar yra žymiai stipresni, negu pradėjus paliaubų derybas.

ISPANIJA PREKIAUJA SU SOVIETŲ RUSIJA

New Yorko "Times" praneša, kad fašistinė Ispanija buvo susitarusi su Rusija dėl pasikeitimo prekėmis. Tarp kitko Ispanija parduos Rusijai iš trijų kartų apie 27,000 tonų vario ir kitokių strateginių žaliavų. Rusai mokėjo ispanam šveicarų frankais, kurie buvo iškeisti į Amerikos dolerius. Be to, Ispanija išsiderėjusi, kad rusai paleistų dar tebe laikomus ispanų karo belaisvius iš "mėlynosios divizijos", kuri kariavo su vokiečiais prieš Rusiją. Tokių belaisvių esą apie 1,000. Padarius susitarimą su Amerika laukiama, kad Ispanija nebe prekiaus su Rusija.

Išleista 14 Biliunų Veteranų Svetimui

1944 metais kongresas išleido įstatymą, kuris davė teisę karo veteranams eiti mokslą valdžios lėšomis. Per 7 metus pagal tą įstatymą išleista jau 14 biliunų dolerių. Vienu laikotarpiu, 1947 metais, pagal tą įstatymą kolegijose ir universitetuose mokėsi virš milijono jaunų karo veteranų, o dabartiniu laiku dar 500,000 karo veteranų lanko įvairias mokyklas, gaudami iš valdžios pašalpą pragyvenimui ir mokyklų apmokėjimą.

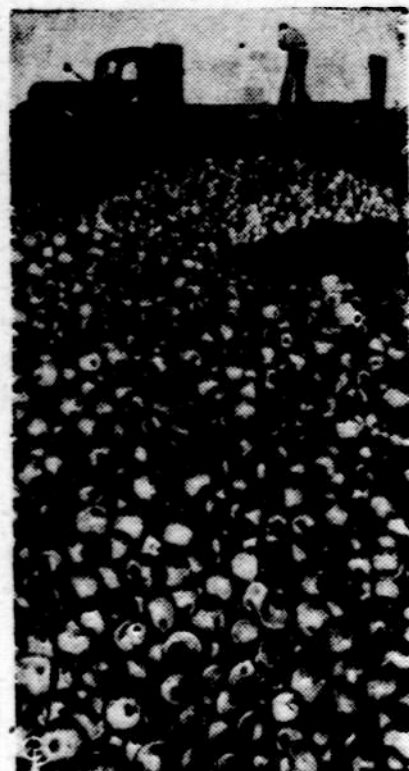
Šią savaitę yra paskutinis terminas veteranams tuo įstatymu pasinaudoti.

Išrašymo paskutinė diena yra trečiądienis, liepos 25.

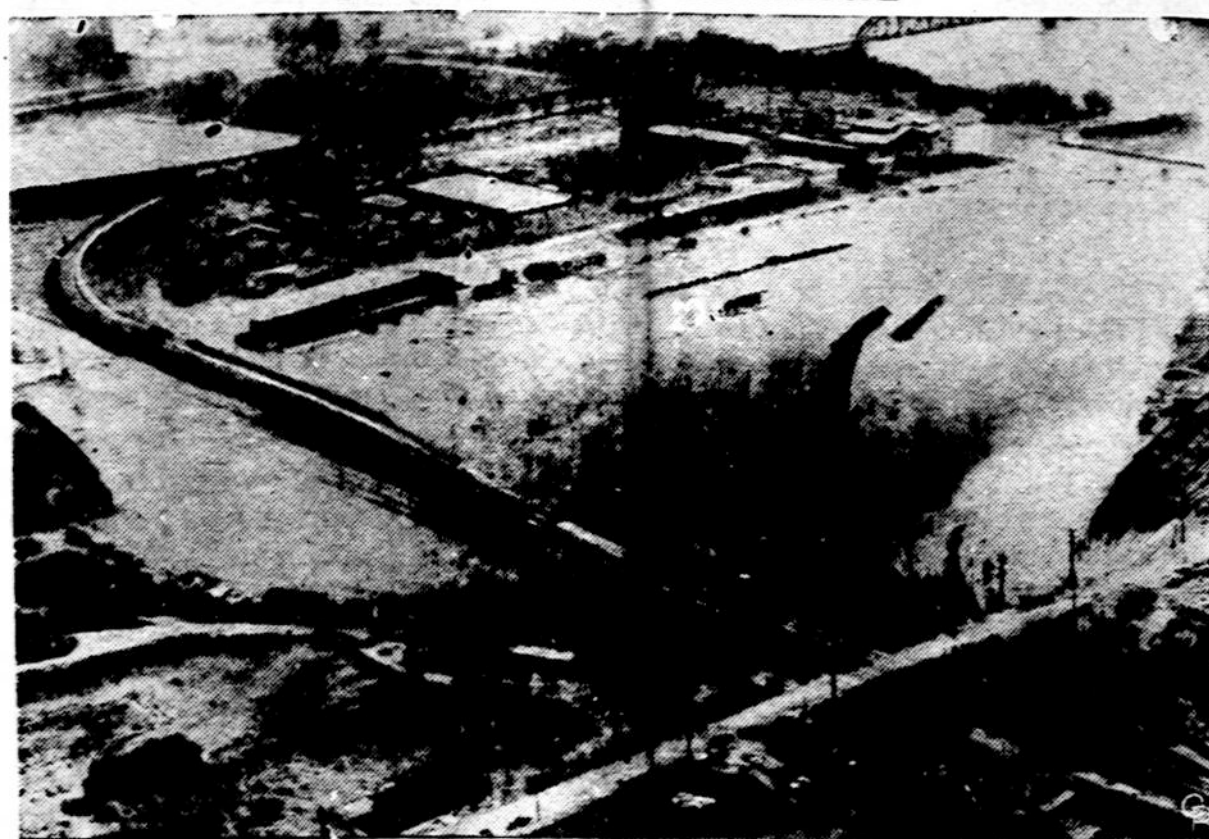
GUVERNATORIUS NETURĖS LIUDYTI

Floridos gubernatorius, Fuller Warren, buvo pašauktas į senato nusikaltimų tyrinėjimo komisiją liudyti apie jo išrinkimą į gubernatoriaus vietą su raketierių pinigine parama. Gubernatorius atsisakė atvykti į Washingtoną liudyti, nes kaip valstijos galva jis atstovauja valstijos suverenumą. Senato komisija, po kelių dienų dėsimo, paskelbė, kad ji neturi priemonių priversti gubernatorių liudyti.

NAIKINA OBUOLIUS

Kalnas išmestų į "dampus" obuolių, vertas apie du milijonų dolerių, Yakima, Wash. "Buldozeriai" išmestus obuolius maišo su žeme. Tas išmestų obuolių kalnas kasdien didėja, nes Washingtono valstijos obuolių augintojai sakosi negalį jų parduoti net po 50 centų už dėžę, o todėl meta juos lauk, kad kainos visai nenukristų. Tuo tarpu krautuvėse obuoliai brangūs.

Mississippi paupio didmiestis St. Louis šią savaitę sulaukė didžiojo potvynio, kuris Kansas ir Missouri upėmis įsiritė į Mississippi ir terioja upės pakraščius. Daugiausiai nukentės kairiajame upės krante esantis East St. Louis, kuriame, beje, gyvena nemažai ir lietuvių.

Staiga Mirė Admirolas Sherman

Admirolas Forrest P. Sherman, Amerikos karų kaimynų viršininkas, staiga mirė Neapolyje, Italijoje, liepos 22 d., besirengdamas pajėgų Europos gynimą grįžti namo iš savo kelionės į Ispaniją, Prancūziją ir, sako, padarys ir kitokių reformų. Į naują vyriausybę įtraukta daugiau monarhistų ir mažiau fašistinės partijos (falangos) narių, bet šiaip jau Ispanijoje niekas nepasikeitė.

Ispanijos vyriausybės pakeitimai padaryti, kad kur tarėsi su gen. Eisenhoweriu ir buvo nuvykęs į Londoną. Prezidentas Trumanas ir kiti vyriausybės nariai pareiškė didelio gaileščio dėl admirolų staigos mirties vedant svarbias derybas. Laikiniai admirolų pareigas perėmė adm. McCormick, jo buvęs padėjėjas. Derybos su Ispanija bus tęsimos, o Ispanija skelbia, kad ji laikysis jau padaryto susitarimo.

Prancūzijos Mirė Maršalas Petain

Liepos 23 d. Prancūzijoje, Ile d'Yeu ligoninėje mirė buvęs Prancūzijos maršalas Henry Philippe Petain sulaukęs 95 metų amžiaus.

Prancūzijos maršalas Petain buvo pagarsėjęs laike pirmojo pasaulinio karo, kada jis 1916 m. vadovavo Verduno tvirtovės gynimui ir sulaukė kaizerinės Vokietijos armijas. Antrame pasauliniame kare tas pats maršalas pagarsėjo kaip Vokietijos diktatoriaus Hitlerio bendradarbis, kai jis stovėjo sumuštos Prancūzijos priešakyje, kaip "Vichy režimo prezidentas." Už bendradarbiavimą su vokiečiais prancūzai po karo maršalą Petainą buvo nuteisę kalėti iki gyvos galvos. Prieš porą savaičių jis buvo paleistas iš kalėjimo.

Ispanija Pertvarkė Savo Vyriausybę

Ispanijos diktatorius Franco, po susitarimo su Amerika dėl kariškų bazių ir dėl Ispanijos karo kėkros vyriausybės sudarė bolševikišką "komitetą" Lenkijai valdyti. Ta proga į Varšuvą suvažiavo daug Maskvos valdininkų kartu pasidžiaugti su lenkų bolševikais dėl Lenkijos nepriklausomybės palaikymo. Iškilnėse dalyvavo V. M. Molotovas, kuris pasakė kalbą ir užtikrino, kad Jugoslavijos "fašistinė" diktatura ir jos "išdavikiški" vadai Tito, Kardelis ir Rankovič, bus nuversta, nes Jugoslavijos žmonės neapkenčia to diktatūros.

Iranas Atnaujiną Derybas su Anglija

Amerikos nepaprastas ambasadorius Irane, W. A. Harriman, paveikė Irano vyriausybę, kad ji atnaujintų nutrauktas derybas su Anglija dėl tolimesnės aliejaus kasyklų eksploatacijos. Irano vyriausybė betgi sutiko derėtis viena sąlyga, jei aliejaus kasyklų ir valyklų nacionalizacija bus pripažinta. W. A. Harriman sako, kad Amerika nieko neturi prieš nacionalizacijos principą ir tik nori paveikti Iraną, kad būtų susikalbėta dėl tolimesnės aliejaus gamybos, nes tas aliejus yra reikalingas ir Europos ukiui ir jos gynimui.

IRANAS BAIGS SOVIETŲ KONCESIJĄ

Iranas skelbia, kad jis atšauks Sovietų Rusijai duotą koncesiją gaudyti pietinėje Kaspijos jūros dalyje ikrus. Rusija nesilaiko sutarties, nemoka Iranui priklausanti atlyginimą už pagamintus ikrus ir neduoda apyskaitų, kiek ji pelno padarė iš Irano vandenysse pagamintų žuvų.

Molotovas Žada Nuversti Tito

Varšuvoje rusai ir lenkai bolševikai minėjo septynių metų sukaktuves, kaip Maskvos vyriausybė sudarė bolševikišką "komitetą" Lenkijai valdyti. Ta proga į Varšuvą suvažiavo daug Maskvos valdininkų kartu pasidžiaugti su lenkų bolševikais dėl Lenkijos nepriklausomybės palaikymo. Iškilnėse dalyvavo V. M. Molotovas, kuris pasakė kalbą ir užtikrino, kad Jugoslavijos "fašistinė" diktatura ir jos "išdavikiški" vadai Tito, Kardelis ir Rankovič, bus nuversta, nes Jugoslavijos žmonės neapkenčia to diktatūros.

Didysis Potvynis Ritas Žemyn

Didysis Kansas ir Mississippi upę prie St. Louis ir dabar ritasi žemyn. Potvynio aukštis siekia 40.28 pėdų, o 1947 metais jis siekė tik 40.26 pėdų ir tik 1844 metais jis buvo didesnis, nes siekė 40.39 pėdų aukščio.

Potvynis užliejo virš dviejų milijonų akėrių paupių žemės ir pridarė labai daug nuostolių paupių miestams.

NUTEISĖ 17 BOLŠEVIKŲ ŠNIPŲ

Tarptautinis kariškas teismas Japonijoje, Tokio mieste, nuteisė 15 korejiečių ir du japonus už šnipinėjimą bolševikų naudai. Šnipus išaiškino ir suėmė amerikiečių kariška policija. Bolševikai šnipus verbuoja tarpe Japonijoje gyvenančių korejiečių.

Prezidentas Sako, Teks Didinti Musų Karo Pajėgas

Kariška Gamyba Eina Didyn; Infliacijos Pavojuos irgi Didėja; Kol Rusija Grasina Turės Ginkluoties ir Ameriką; Korejos Karo Galas Nesumazintų Ginklavimosi; Reikia Pagriežtinti Ukio Kontrolę

Nušautas Jordanijos Karalius Abdullah

Liepos 20 d. vienas arabas Jeruzalėje, arabiškoje miesto dalyje prie Omaro šventyklos, nušovė Jordanijos karalių Abdullah, kuris ten buvo nuvykęs aplankyti savo tėvo kapą.

Jordanijos karaliaus nužudymas išaukė krizę Jordanijoje, nes tuoj po karaliaus mirties prasidėjo kova tarp įpėdinių. Vyriausias karaliaus sunus, sako, esąs pakrikusiais nervais, o todėl negalės valdyti, bet jis turi nemažai šalininkų Jordanijos diduomenėje. Laikiniai valdymą perėmė regentas. Visoj Jordanijoje paskelbtas karo stovis. Karaliaus žudytojas buvo vietoje sargybinių užmuštas.

LIETUVIAI PABEGO IŠ LAIVO Į ŠVEDIJĄ

Trys lietuviai plaukiodami viename mažame rusų laive Baltijos juroje "nugalėjo" rusus jurininkus, juos uždarė laive, o patys mažą laivuką nuplaukė į Švediją ir laimingai ją pasiekė. Tokia žinia atėjo iš Švedijos praeitą penktadienį. Tų pabėgusių lietuvių pavardės neskelbiamos.

IRAKO VADAS

Turtigame aliejumi Irake neramu. Paveiksle parodytas Tewfik Paša Al Suwaidi pasitraukė iš ministerių pirmi ninko pavaduotojo vietos. Irano karštis ir neramumai iš palengvo persimeta į kaimyninį Iraką ir gresia jį užkrėsti tuo pat nerimu, nuo kurio Iranas dar neišsigydė.

Prezidentas Trumanas šį pirmadienį pasiuntė kongresui savo ukiškų patarėjų pusmetinį raportą ir kartu painformavo kongresą apie ginklavimosi programos progresą. Šiuo tarpu ginklavimosi reikalams išleidžiama, skaitant metų begy, 35 biliunai dolerių. Iki metų galo ginklavimosi išlaidos padidės iki 50 biliunų dolerių per metus, o kitų metų viduryje pasieks 65 biliunus dolerių metams. Kitų metų viduryje maždaug 11 milijonų darbininkų dirbs įvairiuose ginklavimosi pramonės darbuose ir apie 20% visų tautos pajamų eis ginklavimosi reikams. Infliacijos pavojus dabar yra didelis ir jis eis didyn, jei kongresas neduos vyriausybei teisės griežčiau kontroliuoti ukį.

Jei Korejos karas ir pasibaigtų, sako prezidentas, Amerika visvien turės ginkluotis, nes pavojus iš Rusijos militarizmo nebus sumazėjęs. Rusija ginkluojasi nuo 1945 metų ir jos ginkluotosios pajėgos yra naudojamos kitoms tautos pavergti, užbaidyti ir išgauti iš laisvojo pasaulio naujas nuolaidas. Galimas daiktas, kad mes turėsime net padidinti mūsų kariškas jėgas, kurios dabar prisiartinos prie kongreso leisto, 3,500,000 vyrų dydžio. Prezidentas reikalauja įvesti 10 biliunų naujų mokesčių.

Kongresas šią savaitę baigia svarstyti ukio kontrolės įstatymą. Senato ir atstovų rūmų priimtieji kontrolės įstatymai žymiai susilpnina vyriausybės galią kontroliuoti ukį, bet derybos tarp senato ir atstovų rūmų dar eina dėl galutinio įstatymo suderinimo. Prezidentas kongresą ir ragino duoti jam daugiau teisių ukiškąjį gyvenimą kontroliuoti, kad infliacijos pavojų sumažintų.

Kongreso nuotaiką migdanti veikia kalbos apie taiką Korejoje ir visuomenės apatija.

NUKRITO 340 PĖDŲ VANDENKRITYJE

Iš Merced, Calif., praneša, kad ten du jauni žmonės, N. Yeoman ir jo žmona, įkrito į Waterwheel vandenkritį, vanduo juos pagavo ir numetė 340 pėdų žemyn. Krisdama žmona susižeidė; o vyras išliko visai nesužeistas. Vyras įkrito į vandenkritį, kai siekė pasisemti vandens, o jo žmona įkrito jį begelbėdama.

APŽVALGA

NEI REPORTAŽAS NEI KRITIKA

Pranciškonų "Darbininke" J. Grinius iš Vokietijos rašo apie socialistų tarptautinį kongresą, įvykusių Frankfurte, ir užvardija savo straipsnį "Marksistinis Socializmas Paseno." Ieškojame tų "pasenimo" žymių ir nesugebėjome jų atrasti. Bet užtat netikslumų ir stačiai prasimanymų autorius tikrai nepagailėjo. Pavyzdžiui, jis sako:

"Isidėmetina, kad socialistų internacionalo deklaracijoj komunizmas traktuojamas, kaip priešas. Šia proga prisiminti, kad ligi pastarųjų laikų socialistai savo priešu telakė kapitalizmą, o į komunizmą žiūrėjo, kaip į paklydusį brolių, ir neretai su juo bendradarbiavo. Sakysim, prancūzų socialistai ilgą laiką vengė bendradarbiauti su nemarksistinėmis partijomis vyriausybėje. Jie pirmą kartą įėjo į Prancūzijos vyriausybę tik 1937 m., kada buvo sudaryta vadinamoji 'liaudies fronto' vyriausybė. Jos iniciatoriai buvo komunistai. Dabar, tinė deklaracija rodo, kad net prancūzų socialistams, kurie lig šiol buvo vieni dogmatiskiausių marksistų, akys atsidarė. Kiti taip jie nebūtų pritarę deklaracijai, kur sakoma..."

Situose išvedžiojimuose "isidėmetina" autoriaus neleistina ignorancija. Socialistų kova prieš bolševizmą eina ne nuo Frankfurto kongreso, bet nuo 1917-18 metų, arba nuo bolševikiškos revoliucijos Rusijoje. Dėl bendradarbiavimo su komunistais autorius galėtų žinoti, kad ne tik socialistai, bet ir jo vienminčiai, Italijos ir Prancūzijos katalikai yra bendradarbiavę su bolševikais vyriausybėse, bet iš to, tur but, neseka, kad prancūzų ir italų krikščionys demokratai žiūrėjo į bolševizmą, kaip į "brolių".

"Klasių kovą" socialistams niekada nebuvo "dogma", bet tai yra gyvenimo faktas, kurio nemato tik tie, kuriems naudinga yra jo nematyti. Socialistai "pakeitę" pažiūras į visuomenę, vykstančią socialinių grupių kovą tiek, kiek ir pati pati kova pasikeitė. Pasikeitė ji dėl pasirodymo naujų, tarpinių socialinių grupių moderniskame ukyje, kurių reikšmė prieš keliasdešimt metų buvo menka, bet dabar žymiai padidėjo.

Autorius vadina Prancūzijos socialistų partiją "dogmatiskiausiais marksistais", kas yra jo nežinojimo padaras, nes, šalia Anglijos socialistų, prancūzai socialistai yra mažiausiai "marksistų dogmų" užkrestai.

Internacionalas ir seniau jungė marksistines ir nemarksistines socialistines partijas. Vienas žymiausių tarptautinio socializmo vadų, Jean Jaures, buvo gal tipingiausias nemarksistinio socializmo atstovas ir socialistams visai yra buvo nesvarbu, kas kaip socializmą pagrindžia. Čia nieko nauja, nes taip ir seniau buvo.

Nesurades "pasenimo" socialistiniame judėjime J. Grinius bando jį "kritikuoti" ir sako:

"Taciau žmonių gerovės siekimas vien materialinėmis ir

organizacinėmis priemonėmis, kaip patyrimas rodo, yra iliuzorinis. Juk žmonių bendroji gerovė daug pareina nuo dorovės, nuo pavienių asmenų moralinio lygio. Apie tai kaip tik socialistų deklaracijoj nieko nekalbama. Tai netiesiog peršanti, kad marksistinių socialistų kadaise beveik dogma laikytas istorinis materializmas dar nėra visai užmirštas, nors deklaracijoj šio termino ir nevartojama."

Duona kasdieninė nėra "iliuzorinis" dalykas tam, kuriam jos trūksta, o neigimas socialinių reformų ir atsidėjimas "moraliniu lygiu" dažnai yra tik budas pateisinti tupčiojimą vietoje. Kad taip yra rodo Italijos krikščionys demokratai, kurie "moraliniu lygiu" rūpinasi, bet užmiršo jų žadėtas socialines reformas, o todėl ne moralinį lygį pakėlė, bet priveisė daugiau bolševikų katalikiškiausioje šalyje.

Laikas, rodos, būtų ir p. J. Griniui žinoti, kad socializmo tikslas yra ne pilvo prikimsimas, bet užtikrinimas visiems žmonėms prasmingesnio, prakilnesnio ir žmoniškesnio gyvenimo. Socialinės reformos yra tik priemonė ir, pasakysim, viena iš pagrindinių priemonių.

Socialistų kongrese "naujienybė" buvo neįprastas "karingumas", arba pasisakymas už ginklavimąsi. Bet ir ta naujienybė nėra tokia nauja, kaip atrodo. Kai Europai gresė hitlerizmo pavojus, socialistai pamatė, kad su tradiciniu pacifizmu to priešo neįveiksi. Dabar socialistų "karingumą" žadina Maskvos imperializmas, prieš kurį reikia kovoti ne tik socialinėmis reformomis, bet, reikalui esant, ir šaltu plienu.

"NEDVIPRASMIS ŽODIS"

Šioje vietoje kartą minėjome Lietuvių Rašytojų Draugijos nutarimą nebendradarbiauti lietuviškoje spaudoje, jei už raštus laikraščiai nemoka honorarų. Rašytojų pasisakymas buvo griežtas, tiesiai pirštu į akį, ir kartu rašytojai teikėsi į tą musų vargšę spaudą pažūrėti "iš aukšto", kad, girdi, kompanija jiems perbloga. Tik dėl to rašytojiško tono mes čia tuo reikalu ir kalbėjome.

Dabar "honorarų klausimu" pasisako Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkas, B. Barnauskas, "Lietuvių Dienose." Ten skaitome:

"Is honorarų tremtyje, žinoma, nė vienas rašytojas neišgyvens, nors vargu ar kas drįstų tvirtinti, kad tai normalus reikšnis. Nuostabu kad Amerikoje dar tenka atidengti naują Ameriką. Krašte, kur nuorukų surinkėjas, šiukšlių išvežiojas, pagaliau net ir lietuviško laikraščio leidyklos eilinis darbininkas yra atlyginamas, tik vienas lietuviškojo žodžio kūrėjas yra paliktas Dievo malonei. Kada tokia nieku nepateisinama padėtis sąmoningai palaikoma toliau, kartą pagaliau žinomas rašytojas kategoriškai viešai pareiškė neduosias laikraščiams nė vieno kurinio be honoraro. Kito rašytojo atsisakymas buvo žymiai švelnesnis, bet įskaitant motyvuotas: fizinio darbo pajamomis, sako, apmoku savo

Po 17 metų nelaimingo karaliavimo su pertraukomis belgų karalius Leopoldas Trečiasis pasitraukia nuo sosto, o jo vietą užima jo sūnus Baudoin. 21 metų amžiaus. Leopoldą nuvertė Belgijos darbininkai už jo bendradarbiavimą su Hitleriu karo metu.

ir šeimos kuno reikalus, o dvasiniu darbu, kuris, be ko kita, atliekamas pavagiama nuo poilsio ir sveikatos antvalandžiais, turi užsidirbti dvasiniam savo reikalavimams, t. y. nusipirkti knygų, nueiti į teatrą ir p. Pagaliau rašytojų suvažiavimas tarė nedviprasmi žodį."

Reikia sutikti, kad kiekvienas darbas, o todėl ir rašytojų ar laikraštinių darbas, yra vertas užmokescio. Bet rašytojai nesitenkino tą pasakę, jie savo nutarime sakė, kad "šitokioje

draugėje dalyvauti rašytojai randa netinkama, juoba, kad ir patys leidėjai nerodo noro įvertinti kūrybos..."

Jeigu "draugė" bloga, tai kaip tas "elitas", susispietęs į Rašytojų Draugiją, gali į ją eiti dargi už "tinkamą atlyginimą"? O jei "draugės" vertė pareina nuo honorarų, tai kas tai per "elitas", kuris kompaniją vertina tik pagal mašnos storumą?

I tą klausimą LRD pirmininkas nesiteikė atsakyti.

Darbininku Skerdynės Vilniuje

United Press iš valstybės departamento šaltinių praneša apie "rimtas darbininkų riaušes" Vilniuje, okupuotos Lietuvos sostinėje. Pagal tą pranešimą, apie 40 lietuvių darbininkų Vilniuje buvo užmušti ar sužeisti ir keli rusų policininkų būvę sužeisti.

"Riaušės" Vilniuje kilo batų dirbtuvėje, kur dirbo apie 200 darbininkų. Darbininkai gavo viršininkų įsakymą dirbti ilgesnis valandas be atlyginimo, kad daugiau batų pagaminus rusų armijai. Darbininkai pradėjo protestuoti. Komunistų "aktivistai" dirbtuvę tuojau įskundė policijai 10 darbininkų, kaip sabotažnikus ir kurstytojus. Kai MVD (politinė policija) norėjo įskystuosius darbininkus, iminti, kiti darbininkai už juos užsistojo ir iškilo muštynės. Politinei policijai į pagalbą atėjo milicija ir nelaimingi darbininkai buvo "nurašinti" šuoliais ir šautuvų buožėmis. Laikė muštynių darbininkai padegė fabriko odos sandėlių ir sudaužė eilę mašinų.

Toks pranešimas gautas iš Vilniaus patikimais keiliais. Kiek panašūs pranešimai gauti ir iš kitų okupuotų Baltijos kraštų. Visur ten jaučiamas žmonių priešiniškas okupantams ir kartais pasireiškia sabotažu, sukladinimu darbo, o retkarčiais ir "riaušėmis".

Vilniaus batų dirbtuvės darbininkai reikalavo, kad jiems už papildomą darbą būtų užmokėta. Bolševikiškiems okupantams toks reikalavimas atrodė "maistas" ir jie jį kaip kokį suklidinimą numalšino revoliučių ir šautuvų šuoliais. Iš tikrųjų, okupantų akys nėra didesnio prasižengimo, kaip atsa-

kytas pildyti išnaudotojų valdžios įsakymą daugiau ir daugiau gaminti, kad biurokratiniams parazitai turėtų gerybių dalintis ir turėtų iš ko savo armiją apręgti.

Darbininkų teisės bolševikiškojo diktaturoj yra visiškai pamintos. Darbininkai neturi jokių organizacijų, kurios gintų jų interesus. Taip vadinamos darbininkų "profesinės sąjungos" (uni-jos) yra valdžios įrankiai, kad iš darbininkų daugiau prakaito išspaudus. "Socialistinis lenktyniavimas" yra tik skatinimas daugiau gaminti, "išpildyti ir perviršyti" planus. "Stachanoviščių" yra šlykštus išnaudotojų išmėslas, kad darbininkus privertus už mažesnį atlyginimą daugiau darbo padirbt. Sovietų "darbo įstatymai" yra baudžiamasis kodeksas darbininkams laikyti vergiškojo padėtyje.

Tokioj tvarkoj, kur darbininkas neturi jokių legalių priemonių savo interesus ginti, kiekvienas darbininkų pasipriešinimas okupantų išnaudojimui virsta "maistu" ir darbininkai galutinai išvartę iš kantrybės nepakenčiamomis darbo sąlygomis ir labai žemais uždarbiais, kartais griebiasi paskutines ir desperatiškas priemones prieš savo kankintojus, — laužymo mašinų ir skaldymo galvų okupantų agentams. Tokios riaušės nieko neįsprendžia, bet kitokių priemonių gintis darbininkai neturi. Skustis nėra nei prasmės nei jai kam; organizacijų gynyčių darbininkų interesus nėra; diktatoriška valdžia apstatė visus dirbančiuosius gaujomis šnipų ir "aktivistų", kurie irgi yra tos pačios valdžios šnipai, o ne kas kitas. Taip tariama "darbininkų valdžia" padaro iš dirbančiųjų

žmonių valstybės vergus, be teisių darbo galvijus, kurie turi dirbti ir vis daugiau dirbti, kad bolševikų diktatura galėtų išlaikyti, gin-cluotis ir plėsti savo įtaką naujose kraštuose ir pavergti dar daugiau žmonių.

Bolševikų diktatura dedasi esanti "darbininkų valdžia", bet darbininkas toje diktatūros tvarkoje yra labiausiai pavergtas visuomenės narys. Pavergtas, išnaudojamas ir visiškai beteis-

Atsiųsta Paminėti

LIETUVOS UKIO ATSTATYMO STUDIJŲ KOMISIJOS DARBAI, sąsiuvinys II, 1951 m. 58 pusl. Redagavo J. Audėnas, 14 Townsend, Roxbury, Mass.

Šiame sąsiuvinyje paskelbtas įdomus prof. Dr. V. Manelio straipsnis "Žemės Reformos Gairės." Tas straipsnis ir užima veik visą šią sąsiuvinį. Dr. Manelis paliečia ne tik nepriklausomoj Lietuvoj pravestą žemės reformą, bet pradeda nuo "valakinės reformos" ir baigia dabar bolševikų vykdomu žemės ukio kolchozinimu.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Juozaupui Rinkui, Port Carbon, Pa.—Apie įsų turimą seną prancūzų 5 frankų sidabrinę monetą informacijų gali duoti American Numismatic Society, Broadway at 156th St., New York, N. Y. Ten pasiūskit monetos aprašymą ir pasiteiraukit ar ji turi kokią reikšmę vertę. Dėl monetos piniginės vertės galite pasiteirauti ir bet kokiame banke.

J. Yruševičiui, Lawrence, Mass.—Tamstos mįslę gavome, bet atspėti jos nesugebėjome, todėl ir į laikraštį nedėjome.

Broctoniškiui, Brockton, Mass.—Klebono piktąjį biuletenį gavome, skaitėme ir dar kartą įsitikinome, kad įsų parapijos klebonas yra nenustatėjęs žmogus, kuris be saiko ir ribų kalba, kas jam ant seilės užsina.

Juo didesnė bus Tavo Lietuvai gelbėti auka, juo Tėvynė bus Tau labiau dėkinga. Auką priima Amerikos Lietuvių Taryba ir jos skyriai.

Kas Savaitė

"Koekzistencija"

Maskva pradėjo naują "taikos ofensyvą" ne tik Korejoj, kur eina derybos dėl karo paliaubų, bet ir spaudoje, skirtoje "Vakarams" akis durti. Maskvoje išėjo naujas laikraštis, "News," anglų kalboje. Tame laikraštyje įrodinėjama, kad maskvinis "socializmas" ir Amerikos kapitalizmas gali ramiai ir taikiai "koekzistuoti" ir neturi griežti vienas kitam už gerklės.

Kai kas sako, kad iš Maskvos papūtė "nauji vėjai", kurie betgi neša į "Vakarus" tuos pačius senus Maskvos propagandos kvapus. Nieko nauja nepasako nė "News," jose tik kartojama, kad "galime taikiai gyventi," bet nesakoma, kad Maskva nebegrobs naujų žemių, kad ji gražins laisvę pavergtoms tautoms, kad ji pakels "geležinę uždangą," kad ji liausis naikinti pavergtųjų tautų žmones. Visai ne. Maskvos politika palieka ta pati, bet lengvatiškiems "Vakarams" malamas propagandos malūnėlis, kad čia užmigdžius budrumą, sutrukdžius ginklavimąsi ir paruošus dirvą naujiems Maskvos "laimėjimams." Tikrai tiek.

Ispanijos "Dylas"

Amerikos karo vadai tarėsi ir, rodos, susitarė su Ispanijos diktatoriumi dėl karo bazių. Tarėsi be Anglijos ir Prancūzijos pritarimo, nes tos šalys niekaip negali užmiršti, kad Franko yra Hitlerio ir Mussolinio raktis, įsmeigta į jų užnugarį ir dar nepašalinta.

Kariškių akimis žiūrint, Franko gali būti toks pat "kariškas aktyvas," kaip ir Jugoslavijos diktatorius Tito. Jei karui kilus Jugoslavija ir Ispanija gali pastatyti tam tikrą kiekį divizijų ir duoti bazių, jų įsitikinimai ir politika yra "ne mūsų reikalas." Už bazes, žinoma, reikės mokėti, reikės stiprinti frankinį režimą, bet kodėl ne, jei yra išskaičiavimo?

Taip užsienio politika suvedama iki vieno klausimo: ar naudinga? Ji nuplinkinama iki biznieriskų mainų, be jokio moralinio turinio. Jugoslavijos reikale militarinis koziris yra pirmieji reikšmės, nes ten yra degantis pavojus ir yra divizijų, o Ispanijos atsitikime yra tik pažadai ir bazės fronto užnugarėje. Todėl biznis su Ispanija yra dar nuogesis.

Ji galima teisinti tik tame atsitikime, jei laukiama greito susikirtimo su Rusija.

Kašmirus

Jau virš metų laiko pasaulio dėmesis nukreiptas į Korejos mušų laukus. Tuo jau blogas. Bet, nelaimė, tarpu kruvinas konfliktas bręsta tarp Indijos ir Pakistano dėl Kašmiro provincijos priklausomybės. Kam jos ir vėl užmirštama, iki turi priklausyti ta provincija?

Pakistanas sako, kad jam, nes didelė dauguma Kašmiritų gyventojų yra mahometonai, o Indijos pasidalijimas į dvi valstybes pagal

religiją juk ir įvyko. Bet Indija mano kitaip. Indijos vadas Nehru yra kilęs iš Kašmiro ir jis mano, kad žut but tas kraštas turi būti Indijos sienose.

Bandymai susitarti dėl plebiscito Kašmire nuėjo niekais. Plebiscitui nepriartaria Indija. Taikūs Nehru, kuris taip gražiai kalbėjo apie taiką Korejoj, Kašmire savo taikingumo nemano rodyti.

Gincas dėl Kašmiro praeitą savaitę užsiastrino. Pakistanas pasiskundė Jungtinių Tautoms, kad Indija sutraukusi prie Pakistano sienų veik visą savo kariuomenę ir gali bet kuriuo momentu žygiuoti. Indija atsakė, kad ji kariuomenę sutraukė gynyumuisi, visai nemanydama puliti.

Visi karai gauna "gynimosi" karo vardą. Nėra abejonės, kad ir karas tarp Indijos ir Pakistano, jei toks iškiltų, abiem šalim būtų tikrai "gynimosi karas." Reikia betgi tikėtis, kad ir Indija ir Pakistanas apsigalvos.

A. Bimba ir "Varijotai"

A. Bimba bolševikų "Laisvė" sako, kad jis labai patenkintas lietuvių siuvely unijos išrinktais viršininkais, Ubaru ir Yagella. Tais viršininkais yra patenkinti ir Tysliava su Ginkumi. Už tuos viršininkus "Laisvė" ir "Vienybė" lygiai karštai agitavo.

Bet dabar Bimba rašo, kad jam niekada nei į galvą neateina mintis "turėti ką nors bendro" su Tysliava, Ginkumi "ar kitais panašiais smetoniniais varijotais." Taip Bimba rašo.

Bet Bimba visgi nepasako, kaip atsitiko, kad jis ir "smetoniniai varijotai" su rado bendrus kandidatus į siuvely lokalo vadovybę. Atrodo, kad Bimba ir Tysliava "susikalbėjo" telepatija, per Kundroto antenas, o todėl ir sudarė bendrą frontą už bendrus kandidatus.

Šitas "varijotų" ir bolševikų bendras frontas yra siuvely unijos gėda. Reikia manyti, kad dargi to bendro fronto išrinktieji žmonės supras, kad jie yra "varijotų" ir Amerikos išdavikų sąmokslu aukos.

Potvyniai

Šiais metais Kansas, Missouris ir Mississippi upių slėnius ištiko nepaprasti potvyniai, kurie, sako, jau pridarė nuostolių už vieną bilioną dolerių. Armijos inžinierių viršininkas kongrese liudijo, kad būtų užtekę 300 milijonų dolerių išlaidų, kad nuo tokio potvynio apsisaugojus.

Jei už 300 milijonų galima sutaupyti vieną bilioną, tai, rodos, biznis nėra toks jau blogas. Bet, nelaimė, apie apsaugą nuo potvynių kalbama laike potvynių ir tuoj po jų, o paskui apie jos priklausomybės. Kam jos ir vėl užmirštama, iki turi priklausyti ta provincija?

Gal šių metų nepaprasti potvyniai įsmegs giliau į ro gyventojų yra mahometonai, o Indijos pasidalijimas į dvi valstybes pagal

—J. D.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Maikie, aš jau nuo pat ryto tavęs ieškau. Mislinau, kad prigerei mariose besimaudydamas, ba dabar sabu Amerika galės tenai daug tokių smarkuolių gauda smertį per savo atvoga.

—Ar tik dėl to tėvas manęs ieškojai?

—Ne, Maikie, aš norėjau tavęs paklausti, kaip Kurėjoj pasibaigė Amerikos ugados su bolševikais. Ar jau susigadėjo, ar vajavos dar toliau?

—Kol kas dar neaišku, tėve.

—Kodėl neaišku?

—Todėl, kad bolševikai pastatė naują reikalavimą amerikiečiams. Jie pareikalavo, kad Amerika greit ištrauktų savo armiją iš Korejos, o Amerika nenori su tuo sutikti.

—Nu, tai kaip dabar bus?

—Jeigu vieni ar kiti nusileis, karas galės laikinai sustoti; o jeigu nusileidimų nebus, karas eis toliau.

—Man rodos, vaike, kad Amerika turėtų bolševikus sumušti, ba ji turi daug talpinkinų. Su ja eina visos Jungtinės Tautos ir Ispanija žada prisidėti.

—Taip, tėve, talkininkų Amerika turi nemaža, tik bėda, kad daugumas jų talkininkauja vien tik liežuviais. Daugumas jų nesuntė dar nei surudijusio karabino Korejon. Kokia nauda iš tokių talkininkų? Jie daugiau trukdo, negu padeda.

—Tai kodėl Amerika nepasirenka geresnių frentų?

—Nelengva pasakyti, tėve, kas geresnis. Per perėitą karą Amerika buvo pasirinkus savo talkininkais bolševikus prieš fašistus, o dabar gerinasi Ispanijai, kad gauti fašistų pagalbą prieš buvusius savo draugus bolševikus.

—Tai tu, Maikie, rokuoji, kad Amerika pati nežino, kas jos frentas, o kas neprietelis?

—Matai, tėve, valstybių politikoj idealizmas nedaug reiškia. Jugoslavijos komunistai yra tokie pat kaip ir Rusijos; jie neseniai dar šaudė Amerikos orlaivius; bet šiandien Jugoslavijos Titui Amerika duoda ir pinigų ir ginklų, kad nukreipti jį griežčiau prieš Rusiją.

—Bet grįžkim prie Kurėjos, Maikie. Jeigu pakajaus tenai nebus, tai kokių spaudymų dabar sabu Amerika galės tenai vainą užbaigti?

—To, tėve, niekas negali iš kalno numatyti.

—Kai aš žiuriu, vaike, tai Trumanas turėtų pasišaukti generolą Makarturą, atsiprašyti kad buvo jį pavaręs, ir vėl nusiųsti jį Kurėjon. Tegul Makarturas supleskina Čainijos komunistų krepastis atomais, kaip anais metais padarė japonams, o pakajus bus raidavei.

—Gali but, tėve, kad MacArthuro planas ir bus pavartotas; bet jo paties Trumanas jau neskirs, nes tai būtų prisipažinimas prie klaidos.

—Tai tu manai, kad Trumanas padarė misteiką?

—Ir ne vieną. Jis tikėjosi, kad Korejos komunistus bus galima sutvarkyti į porą savačių, kaip paprastus riaušininkus. Bet pasirodė, kad taip greit tas nesidaro. Dabar Trumanas stengiasi tą karą butinai užbaigti, nes sėkanciais metais bus jau prezidento rinkimai, ir jeigu karas nebus užbaigtas, Trumano partija bus išsluota iš valdžios.

—O kas būtų, Maikie, jeigu Amerika savo vaiską ištrauktų?

—Tai būtų komunistų laimėjimas. Tai reikštų didelį smugį Amerikos prestižui. Bet aš nemanau, kad prie to prieis, tėve. Per ekeitą karą Amreikos jėgomis buvo sumušta Vokietija, Italija ir Japonija, todėl nėra abejonės, kad Azijos komunistai taipgi bus sumušti.

—Maikie, aš irgi taip sakau. Reikia sumušti ne tik tai Čainijos komunistus, ale reikia ir Maskvos galvariežą Staliną pakarti, ba jis yra didžiausias trubelmeikeris.

Pavergęs Lietuvą priešas nesigaili nieko jai naikinti.

Ar, Tu, lietuvi, pagailėsi aukos ir neparemsi ALT vykdomo Vajaus jai išlaivinti?

Šuviai Jeruzalėje

Pentadienį, liepos 20 d. Jeruzalėje vienas arabas, vardu Mustafa Ašu, 21 metų amžiaus siuvėjas, nušovė Jordanijos karalių Abdulah. Prieš tai, liepos 16 d. prie Jordanijos sostinės Amman du arabai nacionalistai nušovė buvusį Lebanono vyriausybės pirmininką, Riades Solh. Neseniai kitame mahometonų krašte, Irane, buvo nušautas ministrų pirmininkas, gen. Ali Razmara. Viduriniųjų Rytų krašte Sirijoje jau eilę metų kariškių samokslai verčia vieną vyriausybę po kitai

Tokie įvykiai arabų ir Viduriniųjų Rytų kraštuose rodo ten vykstantį rugimą, ne pasitenkinimą esama padėtimi ir vidurines rietenas valdančiųjų sluoksnių tarpe.

Karalius Abdullah iš anglių malonės valdė mažą dykumų kraštą už Jordano upės Palestinoje. Kada žydai nuveikė arabus Palestinoje, Transjordanijos karalius įjungė arabiskąją Palestiną į savo karalystę ir ją pradėjo vadinti Jordanija. Karalius Abdullah buvo vienintelis arabų valdovas, kuris iš Palestinos karo pasipelnė, padidino savo teritoriją ir padaugino trigubai savo pavaldinių skaičių. Kiti arabų kraštai kare prieš žydus stipriai prakišo, pasirodė nepajėgūs kariauti ir ekonomiskai silpni. Karas prieš žydus Palestinoje visiems arabų kraštams buvo kvotimai ir jie juos gėdingai prakišo, išskyrus tik dabar nuždytojo Abdullah'o kraštą.

Arabų valstybių tarpe dabar yra išdygusi žydų valstybė, kuri nuolat didėja savo gyventojų skaičiumi ir yra lyg koki rakštis arabų valstybių tarpe.

Jordanijos Abdullah iš Palestinos karo sugebėjo pasinaudoti ir tuo sukėlė pavydą kitių arabų „valdovų“ tarpe. Be to, jis pasinaudojo karu deka anglams, kurie davė jam pagalbos suorganizuoti „arabų legioną“ iš 15,000 vyrų, davė tam legionui ginklų, instruktorių ir vadus. Tuo būdu anglai iš dykumų nykštuko padarė stiprią karišką jėgą silpnų kaimynų tarpe. Abdullah ir buvo ištikimas Anglijos sąjungininkas, bet dėlto jis užsitraukė kitių arabų neapykantą.

Pasiremdamas savo legione ir anglių parama, Abdullah planavo atsisotiti „Didžiosios Sirijos“ priešakyje ir po savo karuna sujungti Siriją, Iraką, Jordaniją ir, gal but, Lebanoną. Keturiuos arabų valstybes būtų buvusios sujungtos į vieną ir toki „Didžiosią Siriją“ galėtų pretenduoti ir pirmą vietą arabų pasaulyje. Dabar arabų valstybių tarpe pirmąją Egiptas, viduriniai suglebusi valstybė. Ji pirmąją tik dėl savo gyventojų skaičiaus. Egipte Abdullah'o su manymai ir planai kėlė įtarimų ir pavydo ir iš Egipte veikiančių nacionalistų atėjo „įkvėpimas“ Jordanijos karaliui nudėti. Jeruzalės šuviai kuriam laikui padarė galą „Didžiosios Sirijos“ planams, bet tai nereiškia, kad tie planai galutinai yra palaidoti.

—**Šuviai Jeruzalėje, neramumai kituose arabų kraštuose, „aliejaus krizė“ Irane, įtempti santykiai tarp Indijos ir Pakistano, Izraelio valstybės nebaigtas karas su arabais ir kiti panašūs įvykiai Vidurinių Rytų ir Azijos kraštuose tiesioginiai nesiriša su „Rytų-Vakarų“ imtynėmis. Tie kraštai gyvena savo bėdomis, savo krizėmis ir savais rūpesniais. Tuose kraštuose eina skausminga feodalinio tvarkos likvidacija. Masių skurdas ten gimdo griežtą nacionalizmą, neapykantą užsieniams. Bet į tas vidurines tų kraštų bėdas Rytų-Vakarų įtempimas daro savo įtaką. Tų kraštų militarinis silpnumas yra didelė pagunda rusams į juos taisyti su propaganda, o vėliau ir žygiuoti su savo kariuomene žaliavų pasirūpinti. Aliejaus svarbumas verčia ir Vakarus atidžiai sekti tų kraštų įvykius ir neleisti tiems kraštams patekti į Sovietų įtakos sferą.**

—**Arabų pasaulio politinei painiavai suprasti paminėjau, kad šiuo tarpu yra apie dešimtą arabų valstybių, kurių neskiria nei tikyba, nei kalba, nei kitokie tautiniai skirtumai. Tas valstybes skiria tik dinastijos, „valdovai“, ir svetimųjų valstybių „įtakos“. Arabų valstybės yra tokios:**

Egiptas su 20,000,000 gyventojų;

Saudi-Arabija su šešiais su puse milijonais gyv.; Irakas su 5,000,000 gyv.; Jemen su 3,500,000 gyv.; Sirija su 3,400,000 gyv.; Jordanija su pusantro milijono gyventojų; Lebanonas su 1,200,000 gyventojų; Omano sultanatas turi 500,000 gyventojų; Kuwait sultanatas turi apie 100,000 gyventojų; Bareino salos su 120,000 gyventojų.

Salia čia paminėtų daugiau ar mažiau nepriklausomų arabų valstybių ir valstybių yra dar arabų kraštų įjungtų į kitų valstybių kolonialines imperijas. Buvusi italų kolonija Tripoli dabar gauna nepriklausomybę ir padidins arabų valstybių skaičių. Arabų apgyventas kraštas yra Egipto ir Anglijos bendrai valdomas Sudanas. Dėl jo eina ginčas tarp Egipto ir Anglijos.

Prancūzai globoja ir valdo arabų gyvenamas valstybes Moroko su 5,000,000 gyventojų ir Tunisą su virš milijonu gyventojų. Prancūzų valdomame Alžire gyvena virš šešių milijonų arabų.

Arabų yra virš 50,000,000 žmonių, bet politiniai jie yra pasiskaidę tarp kelių valstybių arba gyvena svetimųjų valdomi. Arabų nacionalistai siekia arabų vienybės, bet jiems skersai keliai stovi senoviška tvarka, daugybė dinastijų, masių skurdas ir tamsumas ir svetimųjų skerspains.

A. 2-

Apie Provokatorių

Prieš kiek laiko teko pamatuoti „Keleiviję“ gerb. M. Biržiškos aprašymą Prano Eidukevičiaus. Ten užsiminta apie Alfonsą Mickevičių kaip provokatorių. Taip pat „Naujienose“ gerb. J. Vilkaičio straipsnyje irgi paminėta šio asmens vardas.

Pirmutinis teigia, kad Alfonsas Mickevičius kilęs nuo Panevėžio, o antrasis tvirtina, kad nuo Biržų. Aš sakysiu, kad jis kilęs nuo Šiaulių.

Alfonsas Mickevičius gimęs Draudelių sodžiuje, Pavėtinio parapijoje, Šiaulių apskrityje. Kur jis mokėsi neturiu žinių. Jų sodžius netoli nuo mūsų, bet mum buvo nepakeliui, nes tik po rąkų kartų man prisiejo per jį važiuoti.

Alfonsas Mickevičius 1905 metais dalyvavo socialistiniame judėjime prieš carą. Musų apeliokėje jis buvo žinomas kaip vadovaujantis asmuo. Man asmeniškai su juo teko susitikti tik du kartus. Vieną kartą pas Leką (vienkiemį) miškelyje, Pavėtinio parapijoje gegužinėje. Nors į šį parangimą buvome specialiai kviešti, bet apie burio veikimą nieko nebuvo kalbama. Tik skirstantis apie Vidurnaktį Alfonsas Mickevičius pašnibždomis kėlė informavimą, kur ir kada bus sekantis susirinkimas.

Antrą kartą susitikau su juo Linkuvoje. Vos tik susijūjus ir susėdus, niškio ne tiek bijojau žandaro poperosų darų, kiek plėšikų, kurių nusipirkti. Pabijoję, kad tuo laiku daug siautė po šią nepastebėtų, nes buvome kitame kambaryje, pakilę veisė ir „giltinčių“ ir kiper užpakalines duris išėjome ir išsikirstėme.

I rudenį pasklido gandas, kad Alfonsas Mickevičius tuo laiku galėjo būti apie 20 metų amžiaus. Buvo šviežus, augalotas ir gražus vyras. Rėdėsi elegantiškai, skirtingai nuo kaimiečių, žiņponas ir kelnės siuta miesčioniškai, nors iš tos pačios kaimiečių austos materijos. Jis plačiai keliaudavo ir budavo Panevėžyje, Biržuose, Rygoje ir Petrapily. Kartą rugpiucio mėnesį man nesant namie tulas paįkrojiotis (bent taip jis save atsirekomendavo mano naminiams) atvežė du kibirus sviesto ir man laišką. Laiškas rašytas Mickevičiaus. Laiške įsakoma, kad šį siuntinį (du kibirus sviesto) tuojau šią naktį nuvežčiau į Joniškį (20 viorštų nuo mūsų) ir įduočiau tulam žydui, grūdų pirkliui, kuris gyvena Mintaujos gatvėje. Be to, buvo įsakoma visą kelionę atlikti nakčia kad nepastebėtų policija ir nekonfiskuotų sviesto. Sviestas buvo siunčiamas į Rygą ar tai kaliniams ar partijos darbuotojams.

Nurodytą vietą pasiekiau laimingai. Kiemas didelis ir daug visokių vežimų. Čia sustodavo diližanas, kuris kursuodavo į Mintaują ir kitur. Atidavęs „bagažą“ ir gavęs pakvitavimą pasileidau namų linkui.

Nors mano arklys buvo geras ir aš galėjau važiuoti greitai, bet važiauvau palengva, kad nesukėlus juo Linkuvoje. Vos tik susijūjus ir susėdus, niškio ne tiek bijojau žandaro poperosų darų, kiek plėšikų, kurių nusipirkti. Pabijoję, kad tuo laiku daug siautė po šią nepastebėtų, nes buvome kitame kambaryje, pakilę veisė ir „giltinčių“ ir kiper užpakalines duris išėjome ir išsikirstėme.

I rudenį pasklido gandas, kad Alfonsas Mickevičius

BOLŠEVIKŲ DELEGACIJA KAESONG'E

Korejos ir kinų bolševikų delegacija Kaesonge eina į derybų namą. Derybos eina labai sunkiai.

susikompromitavo, parsidavė rusams, patapo šnipu. Rodosi Juozas Gaigalas, kuris tuo laiku lankė Šiaulių gimnaziją, pirmas pastebėjo ir atidengė, kad Alfonsas Mickevičius bendrauja su rusų žandarais. Paskui ta žinia iš ausies į ausį pasklido plačiai.

A. Mickevičius pastebėjęs, kad jo bendrai, su kuriais pirmiau veikdavo, šalinasi nuo jo ir vengia su juo susitikti, prasišalino iš musų apeliokės.

—J. D. Taunis.

RED. PASTABA:

A. Mickevičius nepriklausomai Lietuvoje gyveno netoli Pušaloto ir bandė vienu laikotarpiu „eiti į politiką“ Ukinkų Sąjungos eilėse. Bet išaiškinus per spaudą, kad jis buvo caro žandarų šnipas, jis, ar tai pats ar Ukinkų Sąjungos vadų sprendimu, iš politinio veikimo vėl pasitraukė.

MARGUMYNAI

Everesto Vardas

Toli Azijoje, Nepalo karalystės ir Tibeto pasienyje, yra aukščiausias pasaulio kalnas, Everestas. Nepalo žmonės dabar siūlo tą kalną perkrikštyti ir vadinti jį Sagar Matha, kas lietuviškai reikštų „Galva Debesyse.“ Sako tuo vardu tas kalnas nuo senų laikų vietos žmonių vadinamas. Bet Indijos kalnų žinovai su tuo nesutinka ir mano, kad vardą galima palikti tą patį, nes niekas jo tikrojo „vietinio“ vardo nėra tikrai įrodęs. Pats Everestas laikosi šaltai ir į ginčą nesikiša.

Everesto kalnas iškyla virš jūros vandens lygio 29,002 pėdas. Jį labai sunku įkopti ir labai retai kalnų laiptotojai išdrįsta leistis į to kalno viršūnę.

Amerikoje Yra

169,792 restoranai; 198,878 mokyklos; 241,858 gazolino stotys; 253,762 bažnyčios; 387,337 grosernės; 483,633 salunai.

Kaip matome salinių čia yra daugiau, negu mokyklų ir bažnyčių kartu paėmus. Ant 80 šeimų čia tenka vienas salūnas ar likierijų parduotuvė.

Morgičių Skolos

Dabartiniu metu visi Amerikos namų savininkai yra įsiskolinę bankams ir įvairioms namų statymo bendrovėms 46,900,000,000

dolerių! Vien 1950 metais morgičių paskolos padidėjo 7,800,000,000 dolerių, arba rekordine suma, dvigubai didesne, negu 1949 metais. I šią morgičių sumą įeina tik tos hipotekos paskolos, kurios duotos gyvenamiesiems namams nuo 1 iki 4 šeimų dydžio.

Mano Padėka

Liudėsio valandoje reiškiau mano širdingą padėką visiems draugams ir pažįstamiems, kurie atidavė pastutinį patarnavimą mano mirusiam vyriui Martinui. Ačiū už palydėjimą velionio Greenwood kapines, ačiū grabo nešėjams ir visiems prisitūsiusiems gėlių. Turiu ačiū ir laikraščiui „Keleiviu“, kad aprašė mano vyro mirtį. Velionis Martinas, gyvas budamas, mėgdavo tą laikraštį skaityti ir sakydavo, kad tai yra teisingas laikraštis. Liudna palydėjus mylimą vyrą į šaltąjį kapą. Dėkoju visiems užjautusiems mane liudnoje valandoje.

Gerbdamas mano vyro ilgametį prisirišimą prie jo mėgiamo laikraščio, prisijungiu laikraščio reikalams auką \$10.

Stella Viakis.

Sea Girt, N. J.

Maikio ir Tėvo Kraičiui

Musų skaitytojai, atsinaujindami laikraštį, prisitūte dovanyti Maikio ir Tėvo reikalams. Prisitūte:

K. Bukaviackas iš Cliffs'de, N. J. —\$4; A. Buglis iš Jamaica, N. Y. —\$2.

Po \$1.50 atsūtė J. K. Kodis iš Danville, Ill. J. Kaitis iš New Haven, Conn., ir A. Vainorius iš Pittsburgh, Pa.

Po \$1 prisūtė J. Akstinas iš Pawtucket, R. I., V. Poplis iš Oakville, Conn., K. Zakarauskas iš Lowell, Mass., ir A. Gačionis iš Montreal, Canada.

Po 50c prisūtė P. Mankus iš Blackstone, Mass., J. Karetas iš DeKalb, Ill., A. Andrisson iš Waukegan, Ill., Mrs. M. G. Furgel iš Chicago, Ill., B. Zoruba iš Brooklyn, N. Y., A. Regan iš Chicago, Ill., ir L. Konesas iš So. Weymouth, Mass.

Visiems aukotojams už paramą laikraščio tariaime širdingą ačiū.

Tautietai, nepamiršk, kad Tavo tėvų kraštas — Lietuva yra svetimųjų paverttas ir žiauriai naikinamas. Prisiidėk savo darbui ir anka prie jo išlaisvinimo. Aukos siųsti Amerikos Lietuvių Tarybai, 1739 So. Halsted st., Chicago, Ill., ar vietos ALT skyriui.

Chicagą Aplankius

Ne be reikalo Chicago vadinama lietuvių antrąją sostinę. Čia susikūrę ir gražiai tvarkosi kultūriniai centrai, du dienraščiai ir daugelis visokių įstaigų. Čia įvairiausių prekybos krautinių, valgyklų ir užkandinių. O karčiamų—kaip senosios Maskvos bažnyčių! Ant kiekvieno kampe ir dar greta. Idomu tai, kad ir čia gimę jauni lietuviai ne visi yra atitrūkę nuo lietuviškos visuomenės. Ne nuostabu, kad kai kuriose Chicago gatvėse daugiau girdisi lietuvių negu anglų kalba.

Tenka didelės dėkingumas išreikšti chigagiešiams draugams už malonų priėmimą ir už mūsų bendro darbo supratimą. Nors ir nerasti bendrą kalbą ir jas buvo galimybės susieiti su visais organizacijos nariais, tačiau aktyviai dalyvaujantieji organizacijos veikloje atidėjo savo asmeniškus reikalus ir susirinkę visapusiškai aptarė mums rūpimus klausimus. Reikia tikėtis, kad panašus susipažinimas pagyvins abipusį bendradarbiavimą tarp LSS centro ir Chicago su jos apylinkėmis.

Tenka ypatingai padėkoti drg. Vincui Mankui ir jo maloniai žmonai už nuostabių priėmimą ir rupestingą globą supažindinant su lietuviškomis įstaigomis plačioje Chicagoje ir su kai kuriomis organizacijomis. Tik labai gaila, kad LSS 4 kuopos pirmininkas drg. J. Kondroška susirgo ir turėjo operuoti, bet sėkminga operacija leido pasimatyti ir, nors trumpai, aptarti mūsų bendrus reikalus. Tai ypatingai atsidavęs organizacijai žmogus, kuris ir ligos prislėgtas nenustojia rūpintis jos reikalais. Garbė veikiesiems!

Dėkingas esu ir drg. Milleriui, kad neatsižvelgdamas į skubius darbus "Naujienose" surado laiko supažindinti su žymiais kultūros centrais, universitetais, parkais, Tautiškomis Kapinėmis, kurios jau yra priklaudę nevieną žymų mūsų tautos vyrų.

Man Chicagoj rūpėjo daugiau lietuviškų organizacijų veikla, jų užimotieji plotai ir lietuviškų visuomenėje organizacinė apimtis. Chicago organizacijos imponuoja savo narių skaičiumi, nes čia jų suomenininkų ir kultūrininkų skaitoma ne dešimtimis, bet kų tarpe. Matyti spragas, šimtais ir daugiau. Bet nedateklus ir nieko nedatydžiau pažvelgus į jas jų ryte yra nedovanotinas apavovybėje daugumoje masyvūs žmonės. Pa-
menininkų ir kultūrininkų sirodo, kad didelė narių bendra pareiga ieškoti būdų

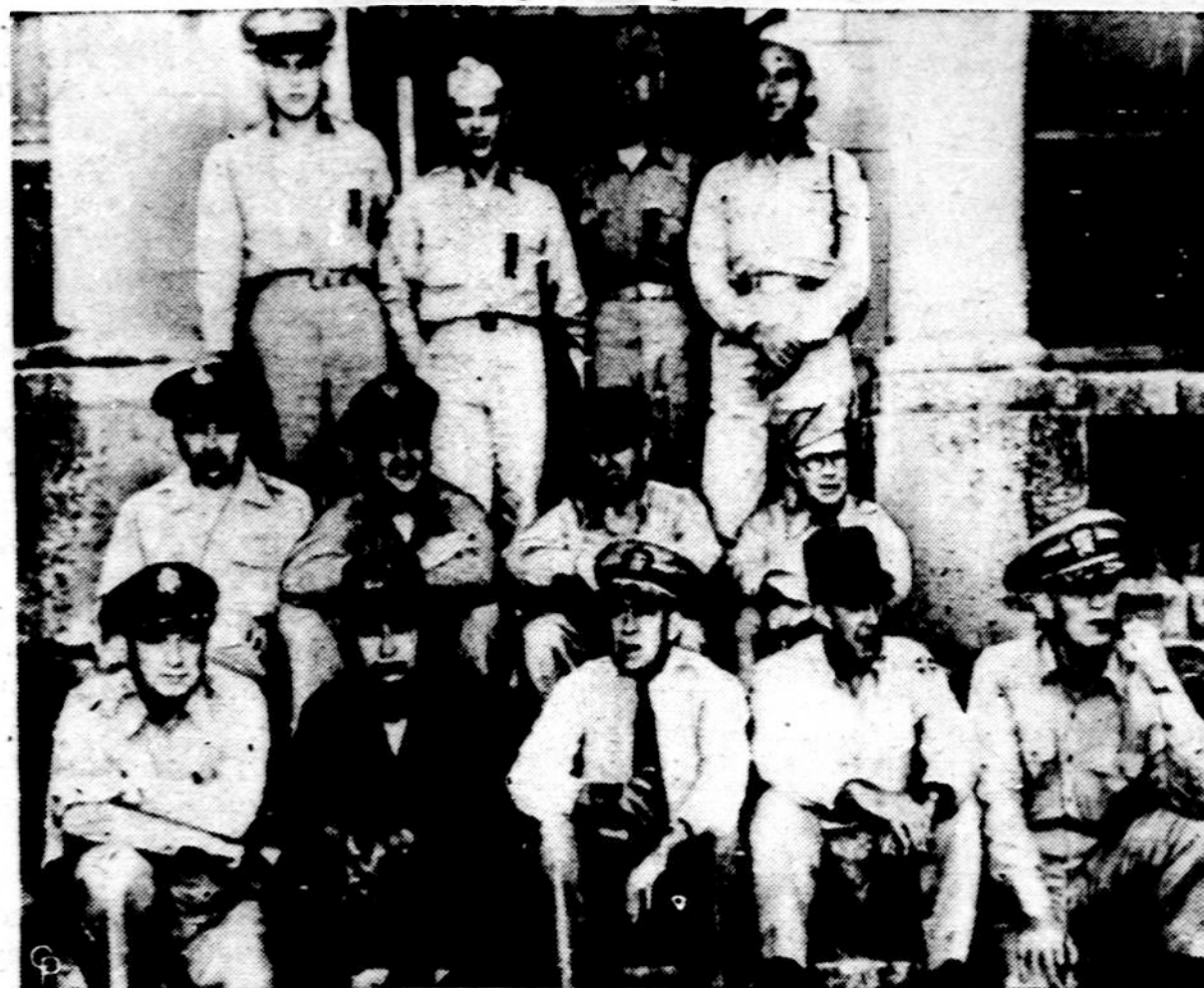
dauguma laikosi pasyviai, nesiinteresuojama savų organizacijų veikla, nebelanko susirinkimui, o todėl ir organizacijos palieka nublukę, be energijos ir dvasiniai išsikvėpę.

Dėl narių neveiklumo organizacinio darbo našta tenka vilkti daugiau pareigiams nariams. Tačiau ar naudinga toms organizacijoms, kad jų vadovaujantieji asmenys perdaug apkrauti įvairiais darbais? Juk panašiu atveju ir galbūt, išsilavinę žmonės negali fiziškai pajėgti jiems pavestą darbą be spragų ir nedateklių atlikti. Jei ank-
sciau nebuvo jaunų jėgų, šiandien tuo skystis negalima. Jos yra, tik reikalinga bo supratinam. Nors ir nerasti bendrą kalbą ir jas buvo galimybės susieiti su visais organizacijos nariais, tačiau aktyviai dalyvaujantieji organizacijos veikloje atidėjo savo asmeniškus reikalus ir susirinkę visapusiškai aptarė mums rūpimus klausimus. Reikia tikėtis, kad panašus susipažinimas pagyvins abipusį bendradarbiavimą tarp LSS centro ir Chicago su jos apylinkėmis.

Nesklundumai tarpe senų ir naujų atvykusių dar nemažėja. Senieji nusiskundžia, kad naujai atvykusieji politiškai nepribrendę prie šio krašto sąlygų ir negali prisitaikyti prie esančių organizacijų veiklos; jų daugumą svetima yra visuomeninė srovinė veikla; jiems daugiau rūpi asmeniški negu tautos reikalai. Tai daugumo atveju yra pagrįsti priekaištai ir kaltinimai naujai atvykusiems. Bet ką musų garbingi seni veikėjai yra padarę, kad pritrauktų jaunus pajėgas prie bendro darbo? Ar rimtai panagrinėta susidariusių pažiūrų skirtumas? Ar ne perstaigus lazdos laužimas padaryti "tikrais amerikonais"? Ar ne per daug susenę savose tradicijose ir pažiūrose? Ar organizacijos jaučia gyvenimo pulsą? Ypač socialistai turėtų panagrinėti visus iškylančius klausimus ir su-
prasti mums visiems bendrą reikalą. Mums privalo rūpėti visi lietuviškos veiklos reikalai, ir iškilus naujam klausimui, jį apsvastyti ir išnagrinėti kaip mes žiurim į tą ar kitą klausimą.

Demokratiškai krašte kritika vadovaujančių asmenų yra visai suprantamas dalykas. Tenka apgailestauti, kad daugumas kritikų mėgsta kitus kritikuoti, bet ne dirbti. Pridengti savo neveiklumą kritika yra ne dvasiška reikišny. Gali būti atleistina eiliniam "kritikui", bet negalima pateisin-
ti tuškos kritikomanijos ir kultūrininkų ir kultūrininkų skaitoma ne dešimtimis, bet kų tarpe. Matyti spragas, šimtais ir daugiau. Bet nedateklus ir nieko nedatydžiau pažvelgus į jas jų ryte yra nedovanotinas apavovybėje daugumoje masyvūs žmonės. Pa-
menininkų ir kultūrininkų sirodo, kad didelė narių bendra pareiga ieškoti būdų

JT PALIAUBŲ DERYBŲ DELEGATAI

JT karo pajėgų atstovai, kurie deris su bolševikais Kaesonge dėl karo paliaubų.

ir priemonių, kaip rinkti ir grupuoti šalia vienas antro mūsų tautos derliaus pabirusį grūdą? Čia neužtenka šnektų, reikia darbo.

Štai mažas pavyzdys. Liepos 1 d. BALF'o ir Dainavos Ansamblio buvo su-ruoštas piknikas, kuris lietuvių visais atvejais remtinas. Tačiau taip nebuvo, ninkui derėtų apie tai pa-
galvoti, nes tai jo pareiga. Tokie trumpi įspūdžiai iš mūsų gražiosios Chicago. Tikiu, chigagiečiai prie-
liai atleis man, kad atvirai sakau, ką spėjau pastebėti per kelias svečiavimosi dienas.

V. Gervickas.

SENSAS ir NONSENSAS

Rašo Prof. ALJOŠIUS SKURLUPADSKIS

Naujų Grynų Lietuviškų Žodžių Žodynelis

SUTRUMPINIMŲ REIKSMĖ: a—angliškai; g—graikiškai; l—lietuviškai; p—prancūziškai; s—senoviskai lietuviškai; t—tarptautiškai; v—vokiškai.
Be atskirų žodžių apibūdinimo dar duodama nurodymai kokiose aplinkybėse tie žodžiai tinka ar netinka vartoti.

(Tėsinys)
DP: Dievo paukštėlis.
DETALE: a—detail; sl—smulkmena. Bet čia reikia pastebėti, kad visi gigantiški (žr. gigantiškais) dalykai prasideda iš detalių.
EMOCIJA: a—emotion; sl—jaudesys. Romanse tas žodis dar reiskia tokį momentą, kur išimylėjusio pora jau žino ko siekia, bet nežino kaip pasakyti.

EKRANAS: p—ecran; sl—tokia marška ant kurios matyt kaip tuo pačiu kartu šokinėja ir kipsai, ir žmonės, ir kas tik norit.
EPOCHA: a—epoch; sl—laikmetis. Laikmetis, bet ne betkoks. Pavyzdžiui, kai jusų profesorius apsisprendė rašyti sensą ir nonsensą, tai "Keleivio" gyvenime prasidėjo nauja epocha.
EVENTUALIAI: a—eventually; sl—galis įvykti; laikui bėgant. Pavyzdžiui, po apsiavedimo kai žmona pradeda valdyti vyrą, tai iš pradžių tokia tvarka jam nepatinka, bet eventualiai jis prie jos pripranta.

FARMACEUTAS: a—pharmacist; sl—vaistininkas. Bet čia Amerikoje farmaceutas dar reiskia ir tokį asmenį, kuris va-
saros metu varžosi su kolegom kitą—išsistovėjusį alų. Patariu duoti. (Kaune šaltkošę vadin-
davo ledais.)
FATALISKAS: a—fatal; sl—lager beer tikrai yra troškuli—prazūtingas. Bet visada rei-
kia turėti galvoje, kad susidū-
rus su pavojum gyvas išlieka tas, kas turi ilgas kojas.
FEJERVERKAI: a—fire-works. Tai tokia triubelė, kuri

ugniimi spiaudo į orą, o žiops-
tojai nustoja pojūti ir nesu-
kia kas jiems iš užpakalio ki-
senės iškrausto.

FORDUKAS: a—senio Hen-
ry Ford nyktukas automobilis,
kuris eventualiai išaugo į For-
dą ir dabar bando prilgti pa-
kardui.

GIGANTIŠKAS: a—gigantic; sl—didelis kaip jautis.
GLARUOJANTIS: a—glar-
ing; sl—labai blizgantis. Sakytum kaip prima donna operoje.
IMPONUOJANTIS: v—im-
ponieren; sl—įspūdingas.
KINAS: a—Chinaman; sl—kinietis. Amerikos lietuviai ki-
nų dar muvėmis vadina.

KLAUZULĖ: a—clause; sl—nuostatas arba sutarties punk-
tas. Bet dar gali reikšti ir zu-
lyti plunksna popierą kada ne-
žina ką rašai.

KOMANDIRUOTI: v—kom-
mandieren; sl—įpareigoti arba
kam nors įsakyti šokti pagal
tavo muziką.

KONTRASTAS: a—con-
trast; sl—nėpanašumas. Pavyz-
din sustatykite viens prie kito
du asmenis, vieną vedusį, kitą
vengungį. Abu panašūs, bet
kartu ir daug kuo skiriasi: pir-
masis jau baigia plikti, o antro-
jo dar usai nepradėjo želti.

KONVERSUOTI: a—con-
verse; sl—pasipilepti. Kai kas
tą progą panaudoja papasakoji-
mui visko ką tik žino apie savo
gimines.

LAGERIS: v—lager; l—
čia Amerikoje farmaceutas dar
reiskia ir tokį asmenį, kuris va-
saros metu varžosi su kolegom
kitą—išsistovėjusį alų. Patariu
duoti. (Kaune šaltkošę vadin-
davo ledais.)
FATALISKAS: a—fatal; sl—lager beer tikrai yra troškuli—prazūtingas. Bet visada rei-
kia turėti galvoje, kad susidū-
rus su pavojum gyvas išlieka tas, kas turi ilgas kojas.
FEJERVERKAI: a—fire-works. Tai tokia triubelė, kuri

panašaus į senovės raitelį su ži-
banciais pentinais ir povo
plunksna prie kepurės.

MALEVOLENSAS: a—male-
volence; sl—kerštavimas arba
kitam blogo veljimas. Sakytum, supykusi moteris nušėdė
kaiminkos vištai uodegą.

MENTALIAI: a—mentally; sl—dvasiniai, protiška. Arba
beveik tas pats kaip platoniška
meilė.

MERAS: a—mare (ištark:
mēr); sl—kumelė. Pabrėžtina,
kad mērą arba kumelę negalima
sieti su kitu angliškų žo-
džiu, mayor (ištark: meir'), ku-
ris reiskia vokišką buergermeis-
terį arba lietuvišką miesto gas-
padorių.

(Bus daugiau)

JUOKAI

Pas Doktorą

Viena jauna mergaitė dirbo dideliame magazine. Ji stovėdavo netoli durų ir dalindavo kostumeriams įvairių smulkių prekių nemokamus pavyzdžius. Kartą ta mergaitė atėjo pas doktorą patikrinti sveikatą. Doktoras ją apžiūrėjo ir sa-
ko:
—Tamsta esi sveikutėlai-
tė. Kodėl tamsta atėjai pas mane?
—Aš greit ištekėsiu,—at-
sakė mergaitė.
—O ką tamsta dabar vei-
ki?—klausiąs doktoras.
—Aš daliju nemokamus pavyzdžius. ...

Kunigas ir Doktoras

Kartą doktoras pagydė kunigą. Atsidedodamas už tokį patarnavimą kunigas pradėjo įkalbinėti doktorą, kad jis lankytųsi bažnyčioj, nes kitaip jam gresia amžina pražūtis. Doktoras iš-
klauso to privatiško pamok-
sluiko ir pasiulė kunigui to-
kią sutartį:
—Kunige, aš darysiu vis-
ką, kad tamsta išgelbėjus
nuo dangaus, o tamsta da-
ryk viską, kad mane išgel-
bėjus nuo pragaro, gerai?

"Atitaisyimas"

Vienas vyras parašė tokį
laišką vyrų ėmimo kariuo-
menėn komisijai:
"Gerbiamej! Skačiau
vietos laikraščio pletkų
skyrinje, kad Joe Owling
atleidžiamas nuo karo tar-
nybos todėl, kad jis gyvena
su savo žmona. Čia yra
įvykusi didelė klaida. Joe
Owling gyvena ne su savo,
bet su mano žmona, todėl
prašau jį imti kariuomenėn,
kad aš galėčiau vėl su ma-
no žmona gyventi. ..."

'Keleivio' Knygos

DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI

Labai populiaru ir naudinga šių dienų klausimams suprasti knygutę. Kaina 50c

DĖL LAISVOS LIETUVOS

LSDP Užsieninių Organizacijų raš-
tai ir dokumentai, sudaryti dėl bol-
ševikų teroro Lietuvoje. Kaina 25c

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ

Arba komunistų diktatura faktų
įviesoje. Visi nori žinoti apie Rusi-
ją. Visiems kyla klausimas kodėl
Rusija nesutaria su kitomis valsty-
bėmis ir kodėl Rusija nenori įstieiti
iš kitur žmonių pasitraukti kaip ji
tvarkosi? Ar yra Rusijoj laisvė, ar
yra demokratija, kokie darbininkų
uždariai ir ar gali darbininkai iš jų
pragyventi? Dabar rusai sako kad
Lietuva būk tai yra Rusijos dalis.
Rusai dabar Lietuvą valdo, tai kas
yra tiesa apie Rusiją tai yra tiesa
apie dabartinę Lietuvos padėtį. Ko-
kia Lietuvos ateitis gali būti? Atsa-
kymas į šiuos klausimus galėsi gau-
ti nusipirkęs naują išleistą knygę-
98 puslapių didumo. Kaina 50 centų.

Atsiminimai ir Mintys, parašė buvęs Lietuvos prezidentas Dr. Kazys Grinius. Tai yra stora, 300 puslapių knyga, kurioje buvęs Lietuvos prezidentas rašo apie lietuvių tautinį atbudimą, apie senesnių laikų veikėjus ir pa-
pasakoja daug linksmų ir įdomių anekdotų iš savo patyrimų. Tai kny-
ga visi lietuvių turėtų perskaityti. Kaina \$2.00

DELKO REIKIA ŽMOGUI GERT IR VALGYT?

Valgyt ir gert reikia dėl to, kad noriai, atsisų nepagalvojus žmogus. Bet dėl ko gi noriai? Dėl to, kad žmogus žmogus silpsta? Ir delko vienas maistas duoda daugiau spēkų, kitas mažiau? Delko žmogui reikia cuk-
raus, druskos ir kitų panašių daly-
kų? Kodėl jam reikia riebalų? Ši-
tuo klausimams suprasti tiktai iš šios
knygutės. Parašė Dr. G-mus. Jos
kaina tik 15c

KUNIGŲ CELIBATAS

Ši knygutė parodo, kodėl Romos
popiežiaus kunigai nesipavieja. Čia
išsiaiškinta visa jų bėpatystė istori-
ja, jos pasekmės ir doriskais dvasi-
škos nupolimas. Šią knygą turėtų
perskaityti kiekvienas vyras, tėvas
ir jaunaitis, kurie geidžia, kad jų
moterys, dukterys ir mylimosios ne-
paplūtų į tokių kunigų globą. Para-
šė kun. Geo. Townseno Fox, D. D.,
sultetvino Ferdinand de Saogitia.
Kaina 25c

ZEMAITĖS RAŠTAI

Ar žinote, kad Zemaitė buvo vie-
na išklausių lietuvių rasytojų. Ar
žinote, kad ji buvo paprasta kai-
mo moteris, mažai mokslo išėjusi,
gyveno ukyje ir augino vaikus, kaip
tūkstantai ir milijonai kitų moterų.
O pasakui ji šmė apysakas rašyti.
Jos apysakos yra tikras gyvenimas,
kur tūkstantai žmonių gyvena, bet
Zemaitė pastebėjo daug dalykų, ku-
rių kiti nepastebėjo, ir gražiai juos
aprašė. Zemaitė yra daug rašiusi pa-
rašiusi Lietuvoje ir Amerikoje. "Ke-
leivis" parduoda jos raštus parasy-
tus Amerikoje, kada ji čia lankėsi
laikė pirmojo pasaulinio karo. Tuo-
se raštose ji gražiai aprašo, gra-
žiai pajaukia ir gražiai pagiria mu-
sų gyvenimo būdą ir mūsų papro-
čius. Knygoje yra paveikslas su gar-
sios rasytojos parašu, taipgi paveik-
slai vaikų prieiglaudų, kurias Ze-
maitė rašė kartu su Andriumi Bu-
lota ir Al. Bulotiene. Bulotos žiau-
riai nužudė vokiečiai laike šito ka-
ro. Tai didelė knyga, 128 puslapių,
su garbiais raštais ir retais paveik-
slais. Kaina 50c

ANGLISKAI-LIETUVISKAS ŽODYNAS

Dažnas nori pasižiūrėti, kaip tas
ar kitas žodis lietuviškai vadinasi.
Mes kasdien girdime daug angliškų
žodžių, bet dažnai nežinome, kaip
tikrai jie lietuviškai vadinasi. Tam
reikalingi yra reikalingas geras žo-
dynas. Taipgi kas turi giminių Europoje
ir nori jiems pagelbėti angliškai
išmokyti, tai geriausiai jiems pasi-
tarnaus pasisudamas žodynas. Tai
išsieninio dydžio 400 puslapių kny-
ga, su išsamiu nurodymais. \$3.90

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA

Labai įdomi knygutė šituo svarbiu
klausimu. Ją turėtų perskaityti kiek-
vienas katalikas ir socialistas. Pa-
rašė E. Vandervelde, vertė Vardu-
nas. Kaina 10c

VISUOTINAS TVANAS

Ar galėjo būti toks tvanas, kad
apsėmtų visą žemės rutulį? Iš kur
ėmėsi tiek vandens? Kur tas van-
duo yra dabar? Ir kaip Nojus ga-
lėjo surinkti viso pasaulio gyvu-
lius, vabzdžius ir paukščius? Kam
aitie klausimai rūpi, teperskaito
knygėlę "Ar Buvu Visuotinas Tva-
nas?" Kaina 25c

KURGI VISA TAI NYKSTA?

Kur nyksta visi tie lobiai, kuriuos
žmonija kuria per amžius? Ši intri-
guojanti politiška-ekonomiška klau-
simą aiškina garsusis Vokietijos so-
cialdemokratų teoretikas Karl Kaut-
sky. Kaina 10c

SOCIALIZMO TEORIJA

Šis veikalas trumpais ir aiškiais
faktais parodo, kaip iki šiol keitėsi
draugijos formos, ir kodėl turės bu-
ti pakeistas kapitalizmas. Kaina 25c

NIHILISTAI

Tragedija trijose aktuose. Veika-
las persto nūždydama caro Alek-
sandro II. Labai puikus ir nesu-
naujantis scenos perstatomas veikalas. Iš
viso reikalaujamos 28 ypatos. 25c

AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRISTAUS VIETININKAS?

Parašė kun. M. Valadka. Knyga
draugiškai kritikuoja Romos Katalikų
bažnyčios autoritetą ir faktais pa-
rodo, kad jis nėra joks Kristus vi-
tininkas. 224 pusl. Kaina \$1.25

KOKIUS DIEVUS ŽMONĖS GARBINO SENOVĖJE?

Vienokiusne kraštuose žmonės gar-
bino įvairius dievus. Dievų garbin-
imas keitėsi. Kodėl? Kokius dievus
garbino mūsų tauta? Kokias žin-
čias ji buvo įsteigę? Kodėl žmonės
priejo trifikcionybės gaidynę? Visus
tuos klausimus galėsi atsakyti pa-
skaitęs šią knygą. Tai didelio for-
mato, 271 puslapio knyga. ... \$1.00

SIELOS BALSAS

Gražioji eilė ir dainos. Čia yra
sudešos įvairios lietuviškos dainos
apie mūsų tautą, apie šeimyną ir
apie darbą. Toji knyga palinksimas
jūsų laisvas nuo darbo valandos. Di-
delio formato, 223 puslapių knyga,
kurioje yra daug visokių eilių ir dainų.
Kaina \$1.00

SAPNININKAS

Didysis Lietuviškas Sapnininkas
su Salemono galva. Išsiskirti visokius
sapnus visokiems atsitikimams. Vieni
300 puslapių knyga. Kaina .. \$1.00

JUOZAS STALINAS

Arba, kaip Kaukazo Razbaininkas
pasidarbė Rusijos diktatoriumi. Kaip
jis įkėlė valdžią ir pasilino savo bu-
vusius draugus. Labai įdomi knyga.
Kaina 25c

KODEL AŠ NETIKIU Į DIEVĄ?

Laisvamanišis iš pasako, kodėl jis
negali tikėti. Pilna argumentų, ku-
rių nesumai joks žebrotas. 20c

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikiyta Amerikos Lietuviams.
Daug kas iš lietuviškų jaunimo nori
tinkamai išmokyti savo tėvų kalbą,
o senimas irgi dažnai nori pagilinti
savo rastišką lietuvių kalbos žino-
imą. Šita gramatika yra tinkama žino-
jams, kas nori gerai lietuvių kalbą
išmokyti. Didelė knyga, 144 pusl.
Kaina tik \$1.00

TAVO KELIAS Į SOCIALIZMĄ,

parašė L. Blumas. Trumpas ir aiš-
kus socializmo aiškinimas. 25c.

Kaip SENOVĖS ŽMONĖS PERSISTATYDAVO ŽEMĖ?

Labai įdomūs senovės filosofų dū-
leidimai apie žemės išvaizdą. Pagal
daugelį autorių parašė Iksas. Antra
knygutės dalis yra: "Išvirkštas Me-
kulės, arba Kaip Atsirado Kalbė".
Parašė Z. Aleksa. Kaina 10c

SOCIALDEMOKRATIJA IR BOLŠEVIZMAS

Pagal K. Kautsky naujesniomis
žiniomis tuo klausimu papildyta
knygutė. Kaina 20c

TABAKAS

Kaip jis žmonėms kenkia. Liau-
kimės rūk! Pagal A. Apolovą ir
daugelį iš gyvenimo patyrimų para-
šė K. Stikla. Kaina 25c

"Keleivis," 636 Broadway,
So. Boston 27, Mass.

Remkit biznieriui, kurie
skelbiasi "Keleivyje."

DVI ĮDOMIOS KNYGOS

SIRDIES RUMAI—visai nepaprastas naujas romanas, ku-
riame aprašoma viena Amerikos lietuvių šeima, ypač jų
duktė, kuri vaikščioja su savo gydytoju širdies rumuose...
ir kas toliau atsitinka, skaitytojas pats ras, romaną skai-
tydamas. Knyga turi 450 puslapių, iliustruota, labai gra-
žiai atspausdinta, o jos kaina tik 4 doleriai. Persiuntimo
kaštus apmokame.

SLIUPARTARNIAI—pirmutinė tokia teisinga, atvira, įdomi
ir stambi knyga (istorinis romanas) apie Amerikos lietuvių
tautinį ir kultūrinį atgimimą, apie jų sunkumus, vargas,
kančias ir kovas dėl lietuviškos ir gerensio, šviesesnio ry-
tojau. Knyga turi 652 puslapius, iliustruota, labai gražiai
atspausdinta, o jos kaina tik 3 doleriai. Persiuntimo kaš-
tus apmokame. (38)

ABIDVI knygos sykis tik už 6 dolerius!

Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 3325 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

MOTERŲ SKYRIUS

Tėvai ir Motinos

Pearl S. Buck, amerikietė, yra viena iš žymiausių mūsų amžiaus moterų rašytojų. Ji gimė 1892 metais Vakarų Virginijoje. Dešimt metų praleidusi Kinijoje, ji gerai pažino kiniečių gyvenimą, jų būdą, pamatė jų skurdą ir sunkią kovą dėl buvimo. Savo romanuose, kurie yra išversti į visas kultūringas pasaulio kalbas, ji atvaizdavo kiniečių gyvenimą ir supažindino su juo amerikiečius bei europiečius. 1938 metais už savo veikalus ji gavo Nobelio premiją – aukščiausią pasivymejo laipsnį literatūroje.

Cia patiekiami mūsų skaitytojams mažą vaizdelį iš patvynio Kinijoje.

Sausumos pakraštį, kurs išlenda iš viską apsemusio vandens, matosi mažos kupetėlės, tarsi iš griuvėsių ir skeveldrų. Kiekvienoj tokių kupetėlių yra keli mediniai suolai, grubiai sukalta stala, maža indauja ir geležinis katilas, pastatytas ant išdubto molinio pamato, pajudavusio nuo dumų. Bet katilai jau kelios savaitės yra šalti, nes nėra kas po jais deginti. Potvynis pasimėgęs.

Kiekvieną tų kupetų yra viskas, kas liko iš namų ir ukio. Visą kitą nusinė potvynis. Nusinė ir pasėly, kurio niekad nebėreikės pauti. Aplink kiekvieną tokią kupetą išgelbėtų daiktų spiečiasi būrelis žmonių – vyras, moteris ir keli mažai vaikai, kartais senis ar senė, bet jų yra mažai. Būreliai daugiausiai susideda iš tėvų, motinų ir jų vaikų. Tarp tėvų ir motinų visą laiką vyksta lyg tylus gincas, jaučiasi lyg prislopintas pyktis. Ko jie gincijasi?

Štai tėvas, jaunas ukininikas, mažo niurius žvilgsnius į savo jauną žmoną. Matyt, jie susivedė labai jauni, nes visi penki vaikai yra mažiukai. Vyriausiam vaikui bus nedaugiau kaip aštuoni metai, gi pačiam tėvui kokie 26 metai. Motina dar jaunesnė. Tėvas yra rudas ir stiprus, nors dabar labai sulysęs. Jis yra toks žmogus, kurį gali sutikti bet kur kaime, žmogus, kurs myli savo žemę ir didžiūojasi savo gerai suartais laukais, savo geltonų javų krūvomis ir visa gervė. Jis jais didžiūojasi todėl, kad tai jo maisto su trupeliu miltų, kurio darbo vaisius, kad jis yra riejiems liko ir mėgina taupus ir darbėtas. Jo veidlinkams sakyti: "Tikrai das rimtas, griežtokas, bet daugiau miltų liko, kaip tai geras veidas. Net dar ilgam laikui bar, kai jis yra paniūręs, užteksime." Ji taip susi-

jo akys yra doros, nors kupinos nevilties.

Motina žiūri į jį tik paslapčiomis, vėl greitai nusigręždama. Tai graži, apvaliais veidais kaimo mergaitė. Jos kojos nerištos, ir visos jos kūnas, jei dabar nebūtų toks sulysęs, būtų gražus ir stiprus. Bet jos akys yra įdubusios, o plaukai parudiję ir vėjo sutaršyti, nes jau daug dienų, kaip jų nesukavo. Jos lūpos yra išdžiūvusios ir papilkėjusios, nežiurint kad ji nuolat lažo jas liežuviu.

Ji labai užimta. Ji visą laiką saugo vaikus. Du mažiukai jos niekad nepalieka. Vienas yra dar prie kruties, kuri dabar yra sutraukusi ir tuščia. Tačiau mažas išblyškęs padarėlis, kurį ji laiko prispaudusi prie krutinės, tyli, nors ir negauna valgyti. Tik retkarčiais jis gailiai unksčia. Kitas vaikas yra mažas dviejų metų mergaitė. Tai sulysęs padarėlis, kurs tyliai ir nejudėdamas glūdi motinos prieglobstyje. Kiti trys vaikai daug nejudą, bet lig tik vienas pasišalina ir prieina prie vandens krašto, motina tuojau jį pašaukia atgal. Ji tol nenurimsta, kol visų neturi po ranka.

Ypatingai ji nerimauja naktimis. Tada ji beveik akių nesudėda ir laiko visus vaikus prispaudusi prie savęs. Dešimtimis kartų ji pabunda iš snaudulio ir greitai apčiuopia vaikus rankomis. Ar jie visi ten, visi penki? Kur kita mergaitė? Taip, štai ji, jie visi čia. Jei tėvas tik krustelia, ji aštriai sušunka: "Kur eini, kas atsitiko?"

Kartais tėvas karčiai ant jos nusikeikia. Ji žino, ko jis keikiasi. Ji nė žodžio neatsako, tik laiko vaikus apglėbusi ir pakartotinai juos tamsumoje skaito.

Rytui išaušus, ji subruzdą, tarytum turėtų daug maisto paruošti. Pasemia ir visa gervė. Jis jais didžiūojasi iš upės, sudžiūojasi todėl, kad tai jo maisto su trupeliu miltų, kurio darbo vaisius, kad jis yra riejiems liko ir mėgina taupus ir darbėtas. Jo veidlinkams sakyti: "Tikrai das rimtas, griežtokas, bet daugiau miltų liko, kaip tai geras veidas. Net dar ilgam laikui bar, kai jis yra paniūręs, užteksime." Ji taip susi-

SUSALUSI MOTERIS JAU SVEIKSTA

Chicago karštoje saulėje aldosi vežimuku vėžama Mrs. Dorothy Mae Stevens, 23 metų moteris, kuri buvo atrasta visai sušalusi, bet daktarų buvo išgelbėta nuo mirties ir tik neteko vienos kojos, antros kojos letenos ir dalies rankos.

tvarko, kad didžiausioji ir kiekvienas atodūsiai išsi- maisto dalis lieka tėvui. Ji nutildo abiejų vyresniųjų berniukų reikavimus, visą laiką bailiai žvilgčiodama į pagautą, net prieš pabudamą suvokia, kad buvo užmigus. Jos rankos apčiuopia vaikus. Kur kiti du? Ji suklykia ir pašoka ant kojų, staiga sustiprėjusi. Ji puola prie vyro, pagriebia jį ir spiegia jam į ausį: "Kur kiti du?"

Jis sėdi susigužęs ant žemės, pritraukęs kelius, galvą padėjęs ant kelių. Neatsako. Motina nesitveria. Ji klaidžioja verkiama ir purto vyrą už peties, spiegdama: "Aš jų motina! Aš jų motina!"

Jos klyksmas pažadina visus toje vargo stovykloje. Bet nepasigirsta jokio balso. Visi žino, dėl ko jie kivirčijasi. Tokio kivirčo jau visur buta. Motina ima baisiai vaitoti ir galop sušunka: "Ar motinos galėtų kada padarviti tokį dalyką? Tik tėvai, kurie nemylė savo vaikų, kurie jiems gaili trupinio maisto!"

Tik tada paniūręs vyras prabyla. Jis pakelia galvą nuo kelių ir pažiūri į moterį pilkoje ausroje. "Ar tu manai, kad aš jų nemyliu?" Jis atsiskūja į ją ir po valandėlės vėl prataria: "Jie baigė badauti." Staiga jis be garso pravirškta ir net motina, pamatiusi jo skausmingą veidą, nutyla.

MANE VADINKIT PONU— MAN BUS LABAI MALONU

(Iš "Australijos Lietuvių")
Direktoriaudamas Kaune,
Buvau galingu ponu.
O čia vadina jie mane
Tiesiog kažkokiu žmonu.
Ir buvęs mano ukvedys
Man pagarbos nereikia.
Juk kas gi ji čia pabaidys!
Jis man jau lygus aiškiai.

Ir bosas, nuolat įkyrus,
Vis primena nesuasti.
Turėjau du dyvų centrus.
O čia—geriau neklauskit...
Pilni delnai skaudžių puslių/
Nuo kastuvo, nuo dalbos.
Ir jau iš niekur negaliu
Sau prisiskauti pagalbos.

Tą viską raumenys pakės,
Tik baisiai nemalonu,
Kai niekad niekas čia manęs
Nepavadina ponu.

Gervazas Monkeili.

Sen. Kefauver Apie Moteris

Senatoriaus Kefauver'io nusikaltimams tyrinėti komisija sukėlė gyvą susidomėjimą visuomenėje. Komisija per trumpą laiką gavė daugiau laisvų negu žymiausios "muvų" žvaigždės. Tie laišakai, ypač moterų, parodė, kad komisijos darbas pagyvino moterų domėjimąsi tuo, kas aplinkui jas dedasi. Viena moteris savo laiške Kefaueriui parašė, kad "dabar aš eisiu balsuoti su tvirtu pasiryžimu pagerinti dalykų stovį."

Pokalbyje su korespondentu Gunther, senatorius Kefauver pareiškė, kad nežiurint publikos pritarimo ir domėjimosi, jis ir šeima, kuri susideda iš žmonos ir keturių vaikų, norėtų vėl turėti daugiau "privacy". Populiarumas, nors ir malonus dalykas, bet išstato per daug viską publikai. Jis korespondento klausimą, ar moteris daug prisidėjo prie nusikaltimų aiškinimo, senatorius atsakė, kad labai daug kuo. Be to, jos griežtai skatino komisiją visuose miestuose, kur pastebėti ne-normalumai, nedelsiant padaryti apvalymą.

Iki šio laiko nusikaltimams tyrinėti komisija apklausinėjo apie 10 moterų. Jos visos laikėsi ramiai ir kai kurių vyrų baimė, kad įvyks isteriškos scenos, nepasitvirtino. Bendrai paėmus, žmonos tų vyrų, kurie buvo komisijos apklausinėti, kažkur dingdavo ir jų negalima rasti, bet tos moteris, kurios davė parodymus, labai padėjo komisijai surasti nusikaltėlių liudius.

Amerikoje apie vienuolika milijonų moterų priklauso moterų klubams. Jis korespondento klausimą, kuo organizuotos klubuose moteris gali prisidėti prie kovos su nusikaltimais, senatorius Kefauver pareiškė, kad pirmoji moterų kovos priemonė tai sudaryti šeimoje sveiką aplinką, kurioje vaikai galėtų užaugti pavojais žmonėmis ir įstatymų gerbiančiais piliečiais. Be to, jis pareiškė, kad jei bus sudaryta federal crime commission, moteris turėtų prisidėti prie komisijos darbo ir būti joje atstovaujamos.

Mūsų tėvų krašto Lietuvos išlaisvinimo siekia Amerikos Lietuvių Taryba ir jos vykdomas Vajus. Paremkite tautietį, tad jos darbus!

MEDVILNĖS KOSTIUMAS

Madu autorė Alice Alden šiuo šitokį vėsu kostiumą vasarai iš medvilnės medžiagos.

Anne Kethly

Užimtuose kraštuose bolševikai pirmoje eilėje naikina socialdemokratų. Jiem jie yra "priešas Nr. 1" nes su jais negali būti jokio sutarimo. Jie naikina socialistus Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, jie naikina juos ir satelitinuose kraštuose kaip Vengriją, Lenkiją, Čekiją ir Rumuniją, kurie nors dar skaitosi nepriklausomi, bet nepriklausomybės nė kvapo nejaučia. Nenuostabu, kad iš minėtų kraštų socialdemokratų bėgo į užsienį. Tie kurie paliko ir nepasidavė bolševikams, anksčiau ar vėliau atsidūrė kalėjime.

Anne Kethly, žinoma vengrų socialistė ir unijų darbuotoja, jau metai yra kalėjime ir apie jos likimą niekas nežino. Ji buvo suminta praeitų metų birželio mėnesį kartu su kitais vadovaujanciais socialistais. Suėmimų banga palietė apie 200 socialdemokratų veikėjų. Jie buvo apkaltinti sabotavimu, šnipinėjimu ir panašiais kaltinimais. Esą, dėl jų kaltės Vengrijoje padidėjo gyvenimas ir darbininkų buklė nepaprastai pasunkėjusi. Tačiau byla jiems niekad nebuvo iškelta, nes ir vaikai yra aišku, kad negalima kaltinti už krašto ekonominį sunkumą žmones, kurie iš bet kokios viešos veiklos komunistų buvo išmesti.

Anne Kethly dabar yra 62 metų amžiaus. Ji buvo 27 metus Vengrijos parlamento narė ir ilgą laiką

parlamento vice-pirmininkė. Jos kova prieš Horthy diktatūrą yra neišbraukiama iš Vengrijos socialdemokratų istorijos. 1944 metais vokiečių politinė policija Anne Kethly norėjo suimti ir jai teko slapstytis. 1945 metų vasario mėnesį ji iš savo slėptuvės išėjo ir perėjo pusiau užsalusį Dunajų, kad patekti į Budapeštą ir su kitais socialdemokratais atgaivinti socialistinį judėjimą, kurs Horthy diktatūros metu buvo prismaugtas. Kai 1948 metais komunistai įsitvirtino Vengrijoje ir dalis socialdemokratų vadų pasitraukė į užsienį, Anne Kethly liko savo krašte. Bet kovotoja už darbininkų teises negalėjo pasidaryti komunistų drauge. Po dviejų metų komunistai ją suėmė.

Prieš kelias savaites sklido žinia, kad be teismo, kokios tai komisijos nutarimu, Anne Kethly buvo pasmerkta 15 metų kalėti. Gandai sukėlė pasipiktinimo bangą pačioje Vengrijoje ir užsieny. Vengrijos socialdemokratų užsienyje kreipėsi į laisvųjų kraštų socialdemokratų partijas, prašydami Anne Kethly pagalbos. Morgan Phillip, Anglijos darbo partijos sekretorius, kreipėsi laišku į Vengrijos komunistų vadą Rakosi, tačiau veltui. Tarp tautinė socialistų moterų organizacija nutarė kreiptis į Jungtines Tautas prašant pagalbos Anne Kethly, tačiau pasėkų dar jokių nėra. Bolševikiškas režimas nepripažįsta nei teisės, nei teisingumo, nei tuo labiau žmoniškumo. Jis pripažįsta tik jėgą, todėl kovoti su juo norom nenorom tenka jėga.

—M. S.

SEIMININKĖMS

Jei nemėgstate mėsos, bet kartu norite stipriai pavalgyti, labai tinka priešpiečiams dešrelių mišrainė (frankfurter scallop). Ji lengva pagaminti ir gaudi valgyti. Šešiams asmenims reikia imti šias normas:

- 3 vidutiniško dydžio bulves
- 1/2 svaro dešrelių
- 2 svogunai
- 1/4 puodelio smulkiai supotų salierų lapų (celery leaves)
- 1/4 puodelio smulkiai supaustų petrelių (parsley)
- Žiupsnelis druskos ir pipirų
- 1/2 puodelio trinto amerikoniško cheddar cheese
- 2 pavidorai (tomates)
- 1/2 puodelio kondensuotos grybų sriubos

Pirmiausia viską gatavai paruošti: supiaustykit nevirtas bulves apvaliom riekėmis, dešreles—graziais ritinukais, svogunus plonom skiltelėmis, smulkiai sukapot kit petrelių ir salierų lapus ir supiaustykit tomietes apvaliom graziom riekėmis.

Paimkit katiliuką su gerai uždaromu dangčiu, patepkit dugną sviestu ir uždėkit bulves. Pabarstykite druskos, pipirų ir ant bulvių uždėkit dešrelių ritinėlius. Ant jų užbarstyt "cheddar cheese", svogunų, petrelių, salierų ir uždėkit tomėčių riekės. Visą apipilkit grybų sriuba, uždenkit puodą dangteliu ir virkit ant lengvos ugnies apie 40 minučių, kol bulvės pasidarys minkštos.

"Koleivysje" naudinga yra daryti vieškus biznio skelbimus ir pajūkojimus.

BANDĖ NUSIZUDYTI

Televizijos aktorė Joyce Mathews New Yorko ligoninėj pasakoja reporteriams, kad ji bandžiusi perplauti savo rankas gyvas todėl, kad buvusi labai susijaudinusi dėl pasiklidusių gandų, buk ji įsimylėjusi į vieną aktorį. Ta aktorė du kartus buvo ištėkėjusi už Milton Berle ir du kartus nuo jo skyrėsi.

ŽAIBO AUKA

17 metų Nancy Vernon buvo skaudžiai nusišvilinta žaibo, kuris nudegino jos ranką ir kaklą Baltimore, Md., mieste. Mergaitė laiko rankose savo sportinį kostiumą, kuris žaibo buvo nudegintas.

Vietinės Žinios

KONGRESAS MEDŽIOJA BOSTONO KOMUNISTUS

Atstovų rūmų komisija neamerikinei veiklai tyrinėti pradėjo apklausti liudininkus apie Bostono ir aplinkinių bolševikų veiklą. Vienas svarbus liudininkas jau davė savo parodymus. Tas liudininkas yra per 6 metus kompartijai dirbęs FBI agentas, Herbert A. Philbrick, kuris nustebejo komunistus prieš du metus liudydamas teisme prieš bolševikų partijos vadus.

H. A. Philbrick papasakojo kongreso komisijai apie vietinių bolševikų ir sakė, kad M. I. T. profesorius Dirk J. Struik esąs komunistas ir kartu su Philbricku buvęs komunistų slapotos (profesionalų tarpe) organizacijos nariu. Profesorius dabar šaukiamas duoti savo parodymus kongreso komisijai.

Kongreso komisija sako, kad ji nori išaiškinti Bostono komunistus, kurie dirba kariškose įmonėse, kad apsisaugojus nuo jų šnipinėjimo ir išdavystės.

Lankėsi Drg. P. Motiečius

Mūsų laikraščio širdingas rėmėjas drg. Petras Motiečius iš Waterbury, Conn., ši pirmadienį lankėsi mūsų įstaigoje, užsėkė vieną laikraštį savo kaimynui ir paliko laikraščio reikalams \$10 auką. Drg. P. Motiečius lankėsi Bostone atostogų proga ir atvežė į LSS archyvą didelius bundulius senų knygų ir leidinių.

Bostoniečių Rezoliucija Kongreso Rekorduose

So. Bostono lietuvių masiniame mitinge, birželio 16 d. priimtoji rezoliucija buvo įtraukta į kongreso rekordą. Senate mūsų valstijos senatorius Henry Cabot Lodge, Jr. rezoliuciją įtraukė į senato rekordą, o kongresmonas Thomas J. Lane iš Lawrence tą rezoliuciją įtraukė į atstovų rūmų rekordą.

Graziai Pavyko Gegužinė

Lawrence, Mass., liepos 8 d. Lietuvių Tautiniame Parke, Nashua, Lowell, Haverhill, Lawrence naujakuriai suruošė gegužinę. Žmonių dalyvavo labai daug ir gauta \$402.62 gryno pelno. Pinigai bus pasiūti Diepholz'o lietuvių gimnazijai Vokietijoje.

Mes vieni nebutumėm pajėgę tą gražią sumą pinigų uždirbti, bet mums talkininkavo šie asmenys: Lapėnas ir Minkus paskelbė per radio gegužinę neimdami užmokesčio, o A. Dziedulienė, M. Petrikonienė, L. Laukaitienė, M. Šimkonienė, U. Penkauskienė, A. Balčiūnienė, B. Orbačienė, J. Peslikienė, dirbo virtuvėje; J. Urbanas, klubo pirmininkas, A. Balčiūnas, Juškenis, J. Stundža, E. Stundžaitė, J. Sakavičius, P. Milutis, J. Petrikonis, Pečiulka, padėjo visokeriopais darbais. Visiems tariame ačiū.

Rengėjai.

Aplankė Vermonto Lietuvius Naujakurius

Š. m. vasario 14 d. "Keleivys" buvo įdėtas Vermonto naujakurio Pijaus Skamaročiaus laiškas, kuriame jis kvietė lietuvius, vykstant į Vermontą, aplankyti jį jo naujame ukyje, trys mylios nuo Middlebury, Vt.

Pagal tą pakvietimą liepos 13 d. būrelis bostoniečių lietuvių, Ona Andriškevičienė iš Dorchesterio, Stasys ir Mary Miniotai iš So. Bostono, ir Povilas ir Ona Masiliai iš So. Bostono buvo nuvykę į Pijaus ir Janės Skamaročių farmą. Ten jie užtikio iš Connecticut valstijos, iš Avon miestelio atvykusį seną lietuvių fermerį ir biznierių Walter Butmaną, kuris beatostogaudamas irgi užsuko pažūrėti, kaip Vermonto naujakuris pradeda gyventi.

Mūsų laikraščio skaitytojai, naujakuriai Skamaročiai, įsigijo Vermonte farmą ir auginą kailinius gyvuliukus (mink), kartu jie dirba ir prie kitų darbų. Mūsų laikraščio skaitytojas P. Masilis pasakoja, kad Vermonto naujakuriai svečius priėmė labai meiliai ir vaišingai.

Didelis Susidomėjimas Gen. MacArthur Atvykimu

Šį trečiadienį, lygiai 3 val. po pietų specialiniu traukiniu į Bostoną, į South Station atvyksta generolas MacArthuras, prezidento atleistas iš pareigų Tolumų Rytų karo pajėgų vadas. Trečiadienį 9 val. vakare generolas kalbės jungtiname seimelio posėdyje maždaug 45 minutes, o tarp atvykimo ir kalbos jis lankysis Quincy pirmojoje bažnyčioje, Adams šeimos namuose ir pasirodys publikai.

Generolas, žmonos lydimas, čia bus dvi dienas ir sustos Copley Plaza viešbutyje, kur jam yra paruošta 15 kambarių patalpos su specialiniais tik jam skirtais tarnais ir tarnaitėmis. Viešbutis generolą pernakvins be cento išlaidų, o kambarių paruošimui viešbutis išleids \$3,500. Viešbutis nieko neskaito už generolo priėmimą, nes tai esanti ir garbė ir reklama tokį aukštą svečių priimti.

Ieško Raketierio Turto

Nesenai Los Angeles, California, teismas nuteisė kakti žinomą Vakaruose raketierių Mickey Cohen, kuris nubaustas už tai, kad apgaudinėjo išdą ir nuo savo ne visai legalių pajamų nemokėjo išdą tą nelaimingą pabauda.

Dabar išdo valdininkai ieško, kur tas raketierius turi paslėpęs savo turą. Tarp kitko sakoma, kad Cambridge ar jo aplinkose M. Cohen turi apie 250,000 dolerių vertės visokių nuosavybių. Išdo valdininkai per teismą nori uždėti "areštą" ant to turto ir nori jį paimti už skolą išdui.

STABILIZATORIAI IMA PRIESAIKĄ

Ukio stabilizacijos direktorius Eric Johnston, viduryje, priima priesaiką iš uždabų stabilizacijos naujai paskirtų komisijos narių.

KIEK ŽMONIŲ MATYS GEN. MacARTHURĄ

Viename Bostono dienraštyje skaitome, kad 2,000,000 žmonių užguls gatves, kad pamatyti generolą MacArthurą. Ši antradienį kitas dienraštis pranešė, kad 2,500,000 žmonių susirinks iš Bostono ir plačių aplinkinių, kad pamatytų generolą MacArthurą.

Kiek žmonių tikrai susirinks pasirodys trečiadienį ir ketvirtadienį, nors kas ir kaip juos suskaičys, tai yra mišle. Todėl ir įdomu, kaip vietiniai laikraščiai iš anksto gali pasakyti, kiek žmonių matys generolo ir jo palydovų parādą Bostono gatvėmis?

Mirė "Amerikos Lietuvis" Leidėjas Gabrielius Kyba

Praeitose savaitės pradžioje, liepos 17 d. Worcesterio mirė ilgai sirgęs "Amerikos Lietuvis" leidėjas Gabrielius Kyba. Velionis yra porą metų dirbęs "Keleivio" spaustuvių, o vėliau persikėlė į Worcester, Mass., kur perėmė iš M. Paltanavičiaus "Amerikos Lietuvis" leidimą.

Gabrielius Kyba savo jaunose dienose buvo mūsų visuomenės pačiame kairiausiam sparnui, kur anarizmas ir sindikalizmas buvo čia pasireiškę gana įdomiu "aidoblistų" judėjimu. Vėliau, su metais ir naujomis atsakomybėmis, G. Kyba pasisuko į dešinę ir kiek pirmą buvo kairus, tiek skųj paliko dešinus. Jo vedamas "Amerikos Lietuvis" buvo "dešiniųjų" laikraštis, bet jame nelengva buvo suvokti, ką leidėjas ir redaktorius mano apie gyvenamus įvykius.

Elektra Užmušė Darbininką Dirbtuvėj

110 voltų elektros srovė Sturtevant dirbtuvėj, Dorchester, užmušė darbininką George McNeil, 43 metų amžiaus. Darbininkas prieš mirtį dar spėjo surikti savo draugui, kad jis išjungtų srovę ir neitų artį jį. Po to jis sustmuko ir vežamas į ligoninę mirė. Policija tyrinėja tą nelaimingą atsitikimą.

Sen. McCarthy Grasina

Senatorius McCarthy grasina paskelbti pavardes 29 valstybės departamento tarnautojų, kurie dabar tyrinėjami, jei valstybės sekretorius jų dar nėra suspendavęs pareigose, kol jų ištikimybė bus patikrinta.

SOCIALDEMOKRATAI RENGS KONCERTĄ

Norwoodo LSS 133 kuopa yra nutarusi rudenį surengti koncertą Lietuvių Bendrovės salėje. Koncertą manoma rengti kartu su bostoniškiais socialistais. Vedami pasitarimai su mecininkais dėl to koncerto surengimo.

Naujas "Nemuno" Numeris

Ką tik išėjo naujas, šeštasis "Nemuno" numeris, spausdintas Worcester, "A. Lietuvis" spaustuvių, ir kronikos žinutėse skiriamas daugiausiai Bostonui. Žurnalas adresas: 2140 Brick Ave., Scranton, Pa. Kaina pavienio nr. 50c, metinė prenumerata \$4.80. Redaguoja Liudas Dovydenas.

Šiame nr. iš "Nemuno" turinio pažymėtina: A. Alanto "Prie Konvejerio Pertraukos Metu," L. D. "Sibiro Tigro Puolimo Belaukiant," Liudo Dovydeno "Klojimas su širdimi," G. I. Židonytės—V. Krėvės "Dangaus ir Žemės Sunus" (vertinimas) ir k. Dėl "Nemuno" kronikos, jei ji visa tiek pat tūris, kaip pastabos apie "Keleivį," tai galima pasakyti, kad ji rašyta "bet kaip," tingiai ir apgraiomis.

Apvogė Taksiuko Šoferį

Šį antradienį nakčia du jauni banditai pasisamdė taksi Bostone ir greit po to prikišo peilį prie šoferio McGuire kaklo ir pareikalavo juos vežti į Malden gatvę. Ten banditai išvalė šoferio kišenes, atėmė iš jo \$9.50 ir paleido jį eiti, o patys su mašina nuvažiavo.

Panašiai buvo apiplėštas ir kitas taksi šoferis, Ralph Biggs, liepos 14 d. Spėjama, kad tai tie patys banditai bus abu šoferius apiplėšę.

Portugalijos Rinkimus Laimėjo Diktatura

Praeitą sekmadienį Portugalijoje įvyko prezidento rinkimai, kuriuos laimėjo diktatoriaus Salazari kandidatas, generolas Francisco H. C. Lopes. Jokio opozicijos kandidato nebuvo. Admirolas Manuel Meireles buvo išstąs savo kandidatūrą prieš valdžios remiamą kandidatą, bet prieš rinkimus kandidatūrą atsiėmė, nes rinkimai nebuvo laisvi ir jokios vilties nebuvo, kad balsavimas galės parodyti krašto nuotaiką.

Laikas užsisakyti "Keleivio" kalendorių 1951 metais. Daug informacijų ir skaitymų. Kaina 50 centų.

MIESTO TARNAUTOJŲ DARBO SAVAITĖ

Bostono miesto tarnautojai turi, palyginus, trumpą darbo savaitę, jie dirba 35 valandas per savaitę. Kiti didieji miestai turi 40 valandų darbo savaitę. Iš didmiesčių tiktai New Orleans, kaip ir Bostonas, turi 35 valandų darbo savaitę. Mažesniuose miestuose kai kur tarnautojai turi net 30 valandų darbo savaitę, bet tokių liberalių miestų nėra daug.

PARVEŽA ŽUVUSIŲJŲ KOREJOJE KUNUS

Krašto gynimo departamentas praneša, kad iš Korejos pargabenami 489 žuvusiųjų mūsų karių kūnai, jų tarpe 21 iš Naujosios Anglijos.

Federalė Valdžia Ieškos Nesumokėtų Mokesčių

Maždaug 12,500 turtingesnių Massachusetts žmonių per pastaruosius kelis metus nemokėjo "nė cento" federalinių mokesčių, nors pagal savo pajamas jie turėjo gerojai pasiskaityti. Visi tokie užslepūsieji savo tikrąsias pajamas bus traukiami atsakomybėn. Tokių turtingų išsiskindėtojų tarpe yra nemažai raketierių, kurie nedrįsta savo tikrąsias pajamas parodyti.

Išdo departamento komisierius, Alvin H. Cross, sako, turįs sąrašą visų mūsų valstijos taksų nemokančių turtingųjų ir pradės juos "tikrinti." Vien Bostone sako esą 3,500 turtingų raketierių, kurie nemokėję nė cento į federalinį išdą.

Apie visus turtinguosius taksų "nemokėtojus" sakoma, kad išdo valdininkai turį įrodymų, jog jie sąmoningai apgaudinėjo išdą, slėpė savo pajamas, o todėl visi bus griežtai tikrinami ir atitinkamai baudžiami.

Brightono Piliiečių Klubas Rengs Banketą

Brightono Lietuvių Piliiečių Klubas pusmetiniame susirinkime nutarė rengti metinį banketą. Laikas banketui paskirtas spalio (October) 21 d. Banketas vyks savame name.

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio Korp. programa per buvusią stotį WBHS, kuri dabar vadina si stotis WHEE, 1090 kilocycles, 9:30 iki 10:30 val. rytė sekmadienį, bus sekanti:

- 1—Muzika.
- 2—Dainininkai A. Griauzdė ir S. Atkočaitis iš Nashua, N. H.
- 3—Magdūtės Pasaka.

Po programos prašome parašyti laišką ir atvirutę į stotį WHEE, Lithuanian Program, 35 Court St., Boston, Mass., o biznio reikalus rašyti ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Steponas Minkus.

KAMBARYS SU PECIUM IR VONIA

Išnuomojamas kambarys-butas su peciumi ir vonia, vienam ar dviems asmenims. Dėl sąlygų teirautis nuo 5 iki 7 vakaro, 592 E. 6th St., trečiasis aukštas, So. Boston, Mass. (31)

LIETUVIŲ MELODIJOS VALANDA

Populiariškos Radio Programos

Sekmadienio rytais nuo 11 iki 12 val. iš stoties WTAO, 740 klc.

Biznio reikalais kreipkitės: 409 W. Broadway, So. Boston Arba telefonuokit: SO 8-0520

KVIEČIAME Į BALTUOSIUS KALNUS

Kviečiame visus savo draugus, pažįstamus ir bendrai visus lietuvius atvažiuoti į gražiąją kalnuotąją New Hampshire valstiją, kurios gamta mažai kuo skiriasi nuo mūsų Lietuvos. Manau, kad bus vieningai lietuvių atostogų vieta visoje Naujojoje Anglijoje. Čia galėsite ramiai pakvėpuoti tyru kalnų oru.

Reikia važiuoti route (keliu) No. 3 iki pat mūsų vietos, kurios vardas yra RED TOP CAMPS, Thornton, N. H., apie 135 mylios nuo Bostono. Kviečia visus (30) Albinas ir Ona Nevierai.

NAMAS PARDAVIMUI

Murinis 6 šeimynų namas South Bostone, 293-5 West 3rd St. Gerai įrengti pečiai, baldai, sinkos ir maudynės. Geras pirkiny. Vienas butas bus tuščias pirkėjui. Savininką galima matyti nuo 5 iki 8 val. vakaro.

George Lekas, 168 F St., South Boston, Mass.

FOURTH ST. JUNK YARD

Mokam geriausią kainą už popierą—60c už 100 sv. Už 100 sv. cardboard—\$1.25. Skudurai po 4c svarui. Perkam taigpi žalvarį, varį, šviną rinkos kainomis. Geležies kainos pagal kokybę: 75c, \$1.00, \$1.25. Telefonuokit: SO 8-9117. Popiet trokas paims. (31)

LIETUVIS PERKA DZIONKĄ

Juozas Sinkevičius. Praneškite jam ką turit. Jis nupirks ir pasims kada tik jums parankiau, popiet ar vakare. Telefonuokit: SO 8-8343. (36)

VAISTAS "AZIVA"

- 1—Vaistas nuo nudegimo ir nuo nušutimo vandeniu.
- 2—Vaistas nuo atdarų žaizdų—mostis.
- 3—Akių vaistas.
- 4—Vaistas nuo kojų niežėjimo, pirtams, tarpupirtams ir papirštams.
- 5—Vaistas nuo galvos niežėjimo.
- 6—Vaistas nuo kosulio. Greit pagelbėti.
- 7—Vaistas nuo inkstų skaudėjimo.

Reikalaukite šitų vaistų pažymėtais numeriais. Kaina už kiekvieną numerį \$1.00. Piniagai, čekis ar money orderis iš kalso. Adresuokit: (51-1)

Joseph Machinskas
295 Silver Street
South Boston 27, Mass.

APSIDRAUSK NUO LIGOS IR NELAIMES

Už \$12 per metus gausi ligoje \$25 pašalpos savaitė

Visais insurance reikalais kreipkitės: (n35)
BRONIS KONTRIM
598 East Broadway
South Boston, Mass.
Tel. SO 8-1761 ir SO 8-2483

Lietuviška Aptieka

Savininkas H. CABIT
100 Dorchester Street
SOUTH BOSTON
Tel. SO 8-4149

Turim visokių vaistų. Siunčiam net Europon. Kalbam lietuviškai. Patarnavimas mandagus; kainos nebrangios. Gyvename čia jau 20 metų.

Parduodamas Namas

Šeši kambarių namas, 3 viršuje ir 3 apacioje, garo šiluma, gasas, elektra, maudynė ir kiti modernūs įrenginiai; namas ant kampo, kambariai šviesūs, kaina \$10,000. Kreipkitis šiuo adresu: A. Kairis, 24 Plymouth St., Cambridge, Mass. Telefonas: EL 4-8047.

DR. D. PILKA

Ofis Valandos: nuo 2 iki 3 ir nuo 7 iki 8
546 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SOUTH Boston 1239

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. SO Boston 8-0948
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 7-0402-M.

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais
nuo 10 iki 12 ryto
495 COLUMBIA ROAD
arti Upham's Corner
DORCHESTER, MASS.

Ar Zinot Kur Ką Gauti!

Mes pranešame, kad turime mūsų krautuvėję visokių mašinų, randavojinų, kaip tai Floor Sanders, Wall Paper Removers, Boat Sanders ir kitų. Taipgi turime visokių pentų, varnių, slenomų popierių, plumbing, elektros reikmenų. Pristatymas veidu. Kreipkitės.

Flood Sq. Hardware Co.
A. J. ALEKNA, Prop.
628 E. Broadway, So. Boston
Tel. SO 8-4148

Tel. SO 8-2265

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis

OPTOMETRISTAS
Ofis valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakaro
Seredomis:
Nuo 9 ryto iki 12 diena
447 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Tel. SO 8-2712 arba BI 4-9013

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausios konstrukcijos
X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinius
VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8
534 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

DR. G. L. KILLORY

18 Tremont St., Kimball Building
Kambarys 205
BOSTON. Tel. LA 3-2371
arba: SO 6-2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO, INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ
Daro Kraujo Patikrinimą, Sėklamines Jai Reikia, Duoda Penciline
VALANDOS:
Nuo 9 iki 6 kasdien.
Šventadieniais uždaryta.

BORIS BEVERAGE CO.

220 E. Street, South Boston
Pristato toniką, vyną ir visokių rūšių alų, balams, vėstuoms ir namus ir sales. (-)
Savininkas:
JUOZAS ARLAUSKAS
Telephone: SO 8-3141
arba namuose, 1650 Columbia Rr., So. Boston, Tel. SO 8-2414.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUS-
TYTOJAI
(Insured
Movers)
Perkraustom
čia pat ir to-
limas vietas.
Saugi priežiūra, kaina prieinama
524 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. South Boston 8-4618